

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΔΣΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Δικαστήριο : **ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ**

Τόπος : **ΑΘΗΝΑ**

Αριθ. Απόφασης : **911**

Έτος : **2021**

Περίληψη

Αυτοδίκαιη έκπτωση Προέδρου, Αντιπροέδρου και μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού, κατόπιν της θέσπισης ασυμβιβάστων με τον ν. 4623/2019. Απορρίφθηκε αίτηση ακυρώσεως κατά των πράξεων του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με τις οποίες διαπιστώθηκε η αυτοδίκαιη έκπτωση των αιτουσών από τις θέσεις της Προέδρου και Αντιπροέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αντίστοιχα, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 101 παρ. 1 περ. α' του ν. 4623/2019, με το οποίο αντικαταστάθηκε η παρ. 7 του άρθρου 12 του ν. 3959/2011 και θεσπίσθηκαν ορισμένα ασυμβίβαστα για τις ανωτέρω θέσεις.

Κείμενο Απόφασης

Αριθμός 911/2021

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 7 Φεβρουαρίου 2020, με την εξής σύνθεση: Ε. Σάρπ, Αντιπρόεδρος, Προεδρεύουσα, ελλείποντος Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, Ι. Γράβαρης, Δ. Σκαλτσούνης, Αντιπρόεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας, Ε. Αντωνόπουλος, Π. Καρλή, Μ. Παπαδοπούλου, Κ. Κουσούλης, Κ. Φιλοπούλου, Κ. Πισπιρίγκος, Α. Χλαμπέα, Δ. Μακρής, Τ. Κόμβου, Ηλ. Μάζος, Β. Κίντζιου, Ελ. Παπαδημητρίου, Β. Πλαπούτα, Δ. Εμμανουηλίδης, Ο. Παπαδοπούλου, Κ. Κονιδισιώτου, Α. Μίντζια, Ρ. Γιαννουλάτου, Μ. Τριπολιτσιώτη, Α. Σδράκα, Χρ. Λιάκουρας, Ν. Σκαρβέλης, Β. Ανδρουλάκης, Φρ. Γιαννακού, Σύμβουλοι, Α. Ρωξάνα, Ε. Σταυρουλάκη, Χρ. Παπανικολάου, Πάρεδροι. Από τους ανωτέρω οι Σύμβουλοι Ελ. Παπαδημητρίου και Β. Πλαπούτα, καθώς και ο Πάρεδρος Χρ. Παπανικολάου, μετέχουν ως αναπληρωματικά μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 2 του ν. 3719/2008. Γραμματέας η Ελ. Γκίκα.

Για να δικάσει την από 14 Αυγούστου 2019 αίτηση:

των: 1. ..., κατοίκου Κηφισιάς Αττικής (.) και 2. ..., κατοίκου Αθηνών (...), οι οποίες παρέστησαν με τον δικηγόρο Πάνο Λαζαράτο (Α.Μ. 14350), που τον διόρισαν με πληρεξούσια,

κατά του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ο οποίος παρέστη με τον Δημήτριο Χανή, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους,

και κατά του παρεμβαίνοντος ..., κατοίκου Αθηνών, ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Χαράλαμπο Χρυσανθάκη (Α.Μ. 11855), που τον διόρισε με πληρεξούσιο.

Η πιο πάνω αίτηση εισάγεται στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου, κατόπιν της από 20ής Αυγούστου 2019 πράξης της Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, λόγω της σπουδαιότητάς της, σύμφωνα με τα άρθρα 14 παρ. 2 εδ. α' και γ', 20 και 21 του Π.Δ. 18/1989 και το άρθρο 34 του ν. 3772/2009.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούσες επιδιώκουν να ακυρωθούν οι υπ' αριθμ. 83439/12.8.2019 (ΦΕΚ 567/τ.ΥΟΔΔ/13.8.2019) και 83446/ 12.8.2019 (ΦΕΚ 567/τ.ΥΟΔΔ/13.8.2019) αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Συμβούλου Δ. Εμμανουηλίδη.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο των αιτουσών, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, τον πληρεξούσιο του παρεμβαίνοντος και τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ ε τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο ν Ν ό μ ο

1. Επειδή, λόγω κωλύματος, κατ' άρθρο 26 του ν. 3719/2008 (Α' 214), της Παρέδρου Αικατερίνης Ρωξάνα, τακτικού μέλους της συνθέσεως που εκδίκασε την κρινόμενη αίτηση, έλαβε μέρος στη διάσκεψη αντ' αυτής ως τακτικό μέλος ο Πάρεδρος Χρήστος Παπανικολάου, αναπληρωματικό μέχρι τώρα μέλος της συνθέσεως (βλ. πρακτικό διασκέψεως της Ολομελείας 101/29.6.2020 – ΣτΕ 2101, 1303/2019, 711/2017, 1/2016, 2260-2262/2013 Ολομέλεια κ.ά.).

2. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (e- παράβολο 29167233995910140035/2019).

3. Επειδή, με την αίτηση αυτή, όπως συμπληρώθηκε με το από 22.1.2020 δικόγραφο προσθέτων λόγων, η οποία εισάγεται στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου λόγω σπουδαιότητας με πράξη της Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, ζητείται η ακύρωση των 83439/12.8.2019 και

83446/12.8.2019 πράξεων του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Υ.Ο.Δ.Δ. 567/13.8.2019), με τις οποίες διαπιστώθηκε η αυτοδίκαιη έκπτωση των αιτουσών από τις θέσεις της Προέδρου και Αντιπροέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αντίστοιχα.

4. Επειδή, εφόσον με τις προσβαλλόμενες πράξεις διαπιστώθηκε η αυτοδίκαιη έκπτωση μελών ανεξάρτητης αρχής, η κρινόμενη αίτηση υπάγεται στην ακυρωτική αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ 2818/2019 7μ., 1919/2018 7μ., 876/2018).

5. Επειδή, με έννομο συμφέρον και γενικά παραδεκτώς παρεμβαίνει υπέρ του κύρους της πρώτης προσβαλλομένης πράξεως ο Ι.Λ., ο οποίος ήδη έχει διορισθεί ως Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

6. Επειδή, οι προσβαλλόμενες διαπιστωτικές πράξεις έχουν εκτελεστό χαρακτήρα, διότι έχουν αυτοτελείς έννομες συνέπειες. Συνεπώς, προσβάλλονται παραδεκτώς με την κρινόμενη αίτηση (ΣτΕ 1055, 588/2003, 1889/2001, 2857/1985 Ολομ.), ο δε περί του αντιθέτου ισχυρισμός του παρεμβαίνοντος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

7. Επειδή, με τον ν. 3959/2011 «Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού» (Α' 93) αναμορφώθηκαν οι κανόνες που διέπουν την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού, στο πλαίσιο δε αυτό επήλθαν μεταρρυθμίσεις στη δομή και οργάνωση της Επιτροπής Ανταγωνισμού ως ανεξάρτητης αρχής, αρμόδιας, κατά το άρθρο 14 παρ. 1 του εν λόγω νόμου, για την τήρηση των διατάξεων αυτού και των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, στο άρθρο 12 του ν. 3959/2011 ορίζεται ότι: «1. Συνιστάται Επιτροπή Ανταγωνισμού, η οποία λειτουργεί ως ανεξάρτητη αρχή. Τα μέλη της απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, δεσμεύονται μόνο από το νόμο και τη συνείδησή τους και υποχρεούνται να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού έχει νομική προσωπικότητα, διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και παρίσταται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκες. Εποπτεύεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων (άρθρο 4 του π.δ. 81/2019, Α' 119), σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Για την Επιτροπή Ανταγωνισμού εφαρμόζεται αναλόγως το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 3051/2002 (Α' 220) - Οι ανεξάρτητες αρχές υπόκεινται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής - [όπως το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 19 παρ. 2 περ. α' του ν. 4013/2011 (Α' 204) και όπως το τρίτο εδάφιο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 282 παρ. 1 περ. α' του ν. 4364/2016 (Α' 13)]. Τα μέλη της δεν λαμβάνουν, ούτε ζητούν οδηγίες από την Κυβέρνηση ή άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. [όπως το εδάφιο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 101 παρ. 1 περ. β' του ν. 4623/2019, Α' 134/9.8.2019]. 2. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συγκροτείται από οκτώ τακτικά μέλη, από τα οποία ένα είναι ο Πρόεδρος, ένα ο Αντιπρόεδρος και τέσσερις Εισηγητές και απαρτίζεται από πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους που διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική τους ικανότητα στο νομικό και στον οικονομικό τομέα, ιδίως σε θέματα ελεύθερου ανταγωνισμού. Για την Επιτροπή Ανταγωνισμού εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν. 3051/2002 (Α' 220). - Ως μέλη των ανεξάρτητων αρχών επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους και επιστημονικής κατάρτισης ή επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που έχουν σχέση με την αποστολή και τις αρμοδιότητες των αρχών -. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και οι Εισηγητές είναι ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και τελούν, κατά το χρόνο που κατέχουν τη θέση τους, σε αναστολή της επαγγελματικής τους δραστηριότητας. Με την απόφαση διορισμού καθορίζεται εάν τα λοιπά δύο μέλη είναι πλήρους και αποκλειστικής ή μερικής απασχόλησης. ... Επιπλέον των τακτικών μελών ορίζονται και δύο αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη τα οποία πρέπει να έχουν τα ίδια προσόντα με τα τακτικά μέλη και τα οποία αναπληρώνουν το τακτικό μέλος, εκτός του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των Εισηγητών, όταν αυτό απουσιάζει, κωλύεται ή ελλείπει. Όταν απουσιάζει, κωλύεται ή ελλείπει ο Πρόεδρος, αναπληρώνεται από τον Αντιπρόεδρο και ο Αντιπρόεδρος από τον Εισηγητή που είναι αρχαιότερος κατά το διορισμό. Όταν απουσιάζει, κωλύεται ή ελλείπει Εισηγητής αναπληρώνεται από άλλον Εισηγητή κατά την πιο πάνω αρχαιότητα κατά το διορισμό. 3. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού επιλέγονται από τη Βουλή, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 101 Α παρ. 2 του Συντάγματος, διορίζονται δε με απόφαση του Υπουργού (Ανάπτυξης και Επενδύσεων) μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής. Τα λοιπά μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τακτικά και αναπληρωματικά, καθώς και οι Εισηγητές επιλέγονται και διορίζονται από τον Υπουργό

(Ανάπτυξης και Επενδύσεων), ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Μέχρι να επέλθει η αναγκαία τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού επιλέγονται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Η θητεία του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τακτικών και αναπληρωματικών, καθώς και των Εισηγητών, είναι πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η διαδικασία διορισμού των μελών της Επιτροπής κινείται κάθε φορά δύο μήνες πριν από τη λήξη της θητείας των προηγούμενων μελών. Αν πεθάνει, παραιτηθεί ή εκπέσει ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος ή μέλος της Επιτροπής Ανταγωνισμού διορίζεται νέος Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος ή νέο μέλος για το υπόλοιπο της θητείας. Μέχρι το διορισμό Προέδρου, Αντιπροέδρου ή νέου μέλους ή μελών, η λειτουργία της Επιτροπής δεν διακόπτεται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 7 του άρθρου 15. Δεν μπορούν να οριστούν μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τα πρόσωπα που έχουν εκπέσει από την ιδιότητα του μέλους αυτής για τους λόγους που ορίζονται στο νόμο αυτόν. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι το διορισμό νέων. ... 4. Τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τακτικά και αναπληρωματικά, κατά την ανάληψη των καθηκόντων τους, γνωστοποιούν στον Υπουργό (Ανάπτυξης και Επενδύσεων) και στον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού, την παροχή υπηρεσίας, συμβουλής, εργασίας ή έργου, που έχουν αναλάβει με εντολή ή με οποιαδήποτε έννομη σχέση τα τελευταία πέντε χρόνια πριν από την έναρξη της θητείας τους. Αντίστοιχη υποχρέωση έγγραφης ενημέρωσης του Προέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού υφίσταται και για κάθε έργο, εργασία, υπηρεσία, συμβουλή ή εντολή που παρέχουν τα μέλη της Επιτροπής που δεν είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, κατά τη διάρκεια της θητείας τους. Εφόσον από τις πιο πάνω γνωστοποιήσεις προκύπτει προηγούμενη ή υφιστάμενη σχέση του μέλους με επιχείρηση που εμπλέκεται άμεσα ή έμμεσα σε υπό εξέταση υπόθεση, τεκμαίρεται κώλυμα συμμετοχής του στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ανταγωνισμού για τη συζήτηση και λήψη απόφασης που σχετίζεται με την επιχείρηση αυτή. 5. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα τακτικά μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού τα οποία δεν είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, καθώς και τα αναπληρωματικά μέλη, δεν επιτρέπεται να ασκούν οποιοδήποτε έμμισθο ή άμισθο δημόσιο λειτουργήμα ή κάθε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα επιχειρηματική ή μη, που δεν συμβιβάζονται με την ιδιότητα και τα καθήκοντα του μέλους της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Δεν συνιστά ασυμβίβαστο για μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τακτικά και αναπληρωματικά, η άσκηση καθηκόντων μέλους ΔΕΠ ΑΕΙ, με καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης. 6. Για τα μέλη ή τους αναπληρωτές, για τους οποίους προκύπτει ζήτημα ασυμβίβαστου κατά την προηγούμενη παράγραφο, αποφασίζει το Πειθαρχικό Συμβούλιο που προβλέπεται στο άρθρο 13. Σε εκτέλεση της απόφασης εκδίδεται πράξη του αρμόδιου για το διορισμό του μέλους οργάνου. 7. Η ιδιότητα του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και του μέλους (τακτικού ή αναπληρωματικού) της Επιτροπής Ανταγωνισμού είναι ασυμβίβαστη με την εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι β' βαθμού συγγένεια ή συζυγική σχέση με πρόσωπο που κατέχει το βουλευτικό αξίωμα ή είναι βουλευτής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή είναι μέλος της Κυβέρνησης. Το ασυμβίβαστο αυτό ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας. Η διαπίστωση του ανωτέρω ασυμβίβαστου συνεπάγεται την αυτοδίκαιη έκπτωση από τη θέση του Προέδρου, του Αντιπροέδρου ή του μέλους, αντίστοιχα, για την οποία εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου για το διορισμό οργάνου. Η παρούσα παράγραφος αρχίζει να ισχύει ένα μήνα μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και καταλαμβάνει τα ήδη υπηρετούντα πρόσωπα, στα οποία το ασυμβίβαστο θα εξακολουθεί να υφίσταται και κατά το χρόνο έναρξης ισχύος της. [όπως η παράγραφος 8 προστέθηκε με το άρθρο 282 παρ. 1 περ. γ' του ν. 4364/2016] 8. Στον Πρόεδρο, στον Αντιπρόεδρο και στα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται ο άμεσος ή έμμεσος προσπορισμός οποιουδήποτε οφέλους από επιχειρήσεις ή από τρίτους που επηρεάζονται άμεσα από τη δραστηριότητά τους. [όπως η παράγραφος 8 προστέθηκε με το άρθρο 282 παρ. 1γ' του ν. 4364/2016]. 9. Τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού και οι αναπληρωτές τους έχουν υποχρέωση τήρησης της εμπιστευτικότητας και της εχεμύθειας. ...». Η παράγραφος 7 του ανωτέρω άρθρου 12 του ν. 3959/2011 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 101 παρ. 1 περ. α' του ν. 4623/2019 ως εξής: «Η ιδιότητα του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και του μέλους (τακτικού ή αναπληρωματικού) της Επιτροπής Ανταγωνισμού είναι ασυμβίβαστη με την οποιαδήποτε μορφής κατοχή θέσης ή ανάθεση καθηκόντων ή απόσπαση ή άλλως απασχόληση στο γραφείο του Πρωθυπουργού ή σε γραφείο της Γενικής Γραμματείας Πρωθυπουργού ή σε γραφείο μέλους της Κυβέρνησης ή σε πολιτικό γραφείο μέλους της Κυβέρνησης ή στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης ή σε γραφείο Γενικού ή Ειδικού Γραμματέα Υπουργείου, για μία πενταετία μετά τη λήξη της εν λόγω κατοχής θέσης ή της ανάθεσης ή της απόσπασης ή της απασχόλησης αντιστοίχως, συμπεριλαμβανομένων της απόσπασης υπαλλήλου ή της κατοχής θέσης μετακλητού υπαλλήλου,

συμβούλου, συνεργάτη ή έμμισθου / άμισθου προϊσταμένου σε ένα από τα ως άνω γραφεία ή στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης. Η ιδιότητα του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και του μέλους (τακτικού ή αναπληρωματικού) της Επιτροπής Ανταγωνισμού είναι ασυμβίβαστη με την εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι β' βαθμού συγγένεια ή συζυγική σχέση με πρόσωπο που είναι μέλος της Κυβέρνησης. Τα ασυμβίβαστα της παρούσας παραγράφου ισχύουν κατά το χρόνο διορισμού και καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας. Η διαπίστωση ενός από τα ασυμβίβαστα της παρούσας παραγράφου συνεπάγεται την αυτοδίκαιη έκπτωση από τη θέση του Προέδρου, του Αντιπροέδρου ή του μέλους, αντίστοιχα, για την οποία εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου για τον διορισμό οργάνου. Η παρούσα παράγραφος αρχίζει να ισχύει με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και καταλαμβάνει και τα ήδη υπηρετούντα πρόσωπα, εφόσον στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου δεν είχε παρέλθει κατά τον χρόνο διορισμού τους πενταετία από τη λήξη της εν λόγω κατοχής θέσης ή της ανάθεσης ή της απόσπασης ή της απασχόλησης, ή εφόσον, στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, το ασυμβίβαστο υφίσταται κατά το χρόνο έναρξης ισχύος της. Τα ασυμβίβαστα της παρούσας παραγράφου δεν ισχύουν και δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση που για το υπηρετούν πρόσωπο διατυπώθηκε θετική γνώμη με πλειοψηφία τουλάχιστον τεσσάρων πέμπτων (4/5) της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής κατά τη διαδικασία διορισμού του».

8. Επειδή, ο ν. 3959/2011, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική του έκθεση, αποσκοπεί στη συνολική αναμόρφωση των κανόνων που διέπουν την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού στην Ελλάδα και βασίζεται σε πέντε άξονες, μεταξύ των οποίων η θεσμική θωράκιση της Επιτροπής Ανταγωνισμού και η ενίσχυση της ανεξαρτησίας της, που επιτυγχάνεται με την αλλαγή του τρόπου διορισμού των μελών της, την αύξηση της θητείας των μελών, τη διεύρυνση των ασυμβιβάστων και την καθιέρωση υποχρέωσης λογοδοσίας ως απόρροιας της δημοκρατικής οργάνωσης και λειτουργίας του κράτους (α'), η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δράσης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (β') και η εναρμόνιση των διατάξεων με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας της Επιτροπής (ε'). Ειδικότερα, σε σχέση με το άρθρο 12 σημειώνονται στην αιτιολογική έκθεση τα εξής: «Στο άρθρο 12 περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που επιφέρουν αλλαγές στη δομή και την οργάνωση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με στόχο την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της αποτελεσματικότητάς της. Ο αριθμός των τακτικών μελών της Επιτροπής μειώνεται σε οκτώ (8) και προβλέπεται πλέον θέση Αντιπροέδρου. Η μείωση του αριθμού των μελών σε συνδυασμό με την πρόβλεψη ότι ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και οι τέσσερις Εισηγητές είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης αναμένεται να ενισχύσει την ευελιξία της Επιτροπής και να επιταχύνει τη λήψη των αποφάσεων. Παράλληλα, η πρόβλεψη σύμφωνα με την οποία τα λοιπά δύο (2) μέλη δύνανται να είναι είτε πλήρους και αποκλειστικής είτε μερικής απασχόλησης (με την εφαρμογή των αντίστοιχων ασυμβιβάστων και κωλυμάτων που προβλέπονται κάθε φορά) επιτρέπει τη στελέχωση της Επιτροπής με τα εκάστοτε κατάλληλα και ικανά στελέχη. Προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της ανεξαρτησίας της Επιτροπής κινείται και η αλλαγή του τρόπου επιλογής και διορισμού των μελών της. Ειδικότερα, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού επιλέγονται από τη Βουλή κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 101Α παρ. 2 του Συντάγματος, διορίζονται δε με απόφαση του Υπουργού [Ανάπτυξης και Επενδύσεων] εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής. Μέχρι να επέλθει η αναγκαία τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού επιλέγονται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Τα λοιπά μέλη, τακτικά και αναπληρωματικά, συμπεριλαμβανομένων των Εισηγητών, διορίζονται με απόφαση του Υπουργού [Ανάπτυξης και Επενδύσεων], ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Επίσης, προβλέπεται και η αύξηση του χρόνου θητείας των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού από 3 σε 5 έτη, με δυνατότητα παράτασης για μια επιπλέον πενταετία, προκειμένου να αποδεσμευτεί αυτή από τον εκλογικό κύκλο. Στο ίδιο άρθρο προβλέπεται και η αναμόρφωση του ασυμβιβάστου των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ώστε να διασφαλίζεται η αμεροληψία κατά τη λήψη αποφάσεων ...». Εξάλλου, στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4623/2019 αναφέρονται, ως προς το άρθρο 101, τα εξής: «ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ. ... Ειδικώς η Επιτροπή Ανταγωνισμού λόγω του κρίσιμου και οριζοντίου ρόλου της για την εθνική οικονομία, πρέπει να προστατεύεται έναντι πολιτικών πιέσεων που δύνανται να θέσουν σε κίνδυνο την ανεξάρτητη κρίση της και να βρίσκεται υπεράνω κάθε υποψίας για μεροληψία, με τη νομοθετική πρόβλεψη σχετικών προς την κατεύθυνση αυτή ρυθμίσεων. Για να διασφαλιστεί η δυνατότητα των επικεφαλής και των μελών διοίκησης της Αρχής να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους και να προβαίνουν σε αξιολογήσεις, με τη δέουσα νομιμοποίηση και σε συνθήκες

εμπειδωμένης εμπιστοσύνης του διοικούμενου ότι επιτελούν την αποστολή τους με πλήρη ανεξαρτησία, ακεραιότητα, αξιοπρέπεια και αμεροληψία, θα πρέπει και αυτοί οι ίδιοι να μην κατείχαν ασυμβίβαστες ιδιότητες σχετιζόμενες με την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα κατά τη διάρκεια της θητείας τους, αλλά και για εύλογο χρονικό διάστημα προ της ανάληψης των εν λόγω καθηκόντων τους. Προς το σκοπό αυτό, πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι επικεφαλής και τα μέλη διοίκησης της εν λόγω ΑΔΑ δεν κατέχουν, και δεν κατείχαν για ένα ικανό χρονικό διάστημα πριν την ανάληψη των καθηκόντων τους, με οιοδήποτε τρόπο, θέση ιδίως σε γραφεία ή πολιτικά γραφεία του Πρωθυπουργού, μελών της Κυβέρνησης ή Κυβερνητικών Οργάνων ή Γενικών Γραμματέων και Ειδικών Γραμματέων ή στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης. ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΡΑΦΩΝ. Με την προτεινόμενη τροποποίηση συγκεκριμένων διατάξεων του Β' κεφαλαίου του ν. 3959/2011 περί προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού (Α' 93), όπως ισχύει σήμερα, επιδιώκεται η ενίσχυση του τεκμηρίου αμεροληψίας, αυτονομίας και ηθικής ακεραιότητας των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Οι θεσπιζόμενες ρυθμίσεις λαμβάνουν υπόψη τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ για τον κίνδυνο άσκησης πολιτικής επιρροής επί των αποφάσεων των μελών των ανεξάρτητων αρχών και εισάγουν ασυμβίβαστα για την αποτελεσματική αποτροπή του κινδύνου αυτού. Εισάγονται δε τα ασυμβίβαστα για τις μη συνταγματικά κατοχυρωμένες αρχές, οι οποίες δεν απολαμβάνουν τις αυξημένες θεσμικές εγγυήσεις και τη συναίνεση που προβλέπονται ήδη στο Σύνταγμα κατά την επιλογή και το διορισμό των επικεφαλής και των μελών διοίκησης των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών. Ειδικότερα: Με την παράγραφο 1 (α), πρώτο εδάφιο, εισάγεται το ασυμβίβαστο της ιδιότητας μέλους της Επιτροπής Ανταγωνισμού με αυτό της κατοχής ή προηγούμενης κατοχής με οποιαδήποτε μορφή θέσης στο γραφείο του Πρωθυπουργού, σε γραφείο μελών της Κυβέρνησης ή Κυβερνητικών Οργάνων ή Γενικών και Ειδικών Γραμματέων ή στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης. Ειδικότερα, ορίζεται ότι οι επικεφαλής και τα Μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού δεν πρέπει να κατέχουν, ή να κατείχαν για ένα ικανό χρονικό διάστημα πριν την ανάληψη των καθηκόντων τους, οποιαδήποτε θέση σε γραφεία ή πολιτικά γραφεία του Πρωθυπουργού, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Γενικών και Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων. Στο εν λόγω ασυμβίβαστο εμπίπτουν, ενδεικτικά, οι μετακλητοί υπάλληλοι, αποσπασμένοι υπάλληλοι, σύμβουλοι, ειδικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι ειδικού σκοπού, συνεργάτες, ειδικοί συνεργάτες, και έμμισθοι ή άμισθοι προϊστάμενοι στα ως άνω γραφεία μελών του Πρωθυπουργού, της Κυβέρνησης ή Κυβερνητικών Οργάνων ή Γενικών και Ειδικών Γραμματέων ή στη Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης. Το ασυμβίβαστο του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αφορά σε περιπτώσεις σύμπτωσης ή/και ακολουθίας στο ίδιο πρόσωπο των ιδιοτήτων του μέλους της Επιτροπής Ανταγωνισμού με αυτή του πολιτικά διορισμένου στελέχους, παράλληλα αλλά και για ικανό χρονικό διάστημα πριν την ανάληψη των καθηκόντων τους στην ανεξάρτητη αρχή, και συμβάλλει κατά τούτο καθοριστικά στην εξάλειψη του κινδύνου οποιασδήποτε μορφής (άμεσης ή έμμεσης) πολιτικής επιρροής κατά την άσκηση των καθηκόντων των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού και στην ενίσχυση της προσωπικής και λειτουργικής τους ανεξαρτησίας. Το δε χρονικό διάστημα των πέντε (5) ετών από τη λήξη της εν λόγω κατοχής θέσης ή της ανάθεσης ή της απόσπασης ή της απασχόλησης σε γραφείο του Πρωθυπουργού, μέλους της Κυβέρνησης ή Κυβερνητικού Οργάνου ή Γενικών και Ειδικών Γραμματέων είναι εύλογο και ενισχύει την αποσύνδεση της επιλογής των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού από τον εκλογικό κύκλο, προκειμένου να αποφευχθεί η επιλογή και εναλλαγή πολιτικά διορισμένων στελεχών ως μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Με την ίδια παράγραφο διατηρείται το ασυμβίβαστο της ιδιότητας μέλους της Επιτροπής Ανταγωνισμού με τη συγγένεια εξ αίματος ή εξ αγχιστείας (μέχρι β' βαθμού) ή με τη συζυγική σχέση με πρόσωπο που είναι μέλος της Κυβέρνησης. Ο περιορισμός αυτός, παρόλο που δεν αφορά στη σύμπτωση ή/και ακολουθία ιδιοτήτων στο ίδιο πρόσωπο, κρίνεται αναγκαίος και σύμφωνος με την αρχή της αναλογικότητας, δεδομένου ότι, ακόμη και ελλείψει άμεσης ιεραρχικής σχέσης, τα μέλη της Κυβέρνησης ενίοτε ενεργούν συλλογικά. Τουναντίον, η Βουλή και το Ευρωκοινοβούλιο συνιστούν κατά το Σύνταγμα εξουσία διάφορη από την εκτελεστική, χωρίς να υφίσταται οποιασδήποτε μορφής σχέση εποπτείας με την ΑΔΑ, και χωρίς να υφίσταται σύμπτωση ιδιοτήτων στο ίδιο πρόσωπο, όπως συμβαίνει με το ασυμβίβαστο της πρώτης παραγράφου που επιβάλλει την αυστηρότερη δυνατή προστασία. Ενόψει της σημασίας των διακυβευόμενων αξιών στο πλαίσιο του κράτους δικαίου, του θεσμικού κινδύνου εκ της συνδρομής των ανωτέρω ασυμβιβάστων σε υπηρετούντα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αλλά και της ανάγκης εμπέδωσης εν γένει της εμπιστοσύνης του διοικούμενου ότι τα μέλη επιτελούν την αποστολή τους με πλήρη ανεξαρτησία, ακεραιότητα και αμεροληψία, κρίνεται απαραίτητο τα ανωτέρω ασυμβίβαστα και κωλύματα να καταλάβουν και τα ήδη υπηρετούντα μέλη αυτής. Εισάγεται, εντούτοις, εξαίρεση στην ανωτέρω ρύθμιση για όσα από τα μέλη αυτά έλαβαν θετική γνώμη από την αρμόδια επιτροπή του Κοινοβουλίου με αυξημένη πλειοψηφία 4/5 (εν προκειμένω, την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της

Βουλής), γεγονός που παραπέμπει σε αυξημένη συναίνεση ως προς το κύρος, καταλληλότητα και γενική αποδοχή του προσώπου, κατ' αντιστοιχία με τις αυξημένες θεσμικές εγγυήσεις κατά την επιλογή και διορισμό επικεφαλής και μελών που ισχύουν και εφαρμόζονται ήδη στις συνταγματικά κατοχυρωμένες αρχές. Μια τέτοια θετική κρίση με την ευρεία συναίνεση που υποδηλώνει η αυξημένη πλειοψηφία 4/5, ενέχει εγγενώς και κρίση περί της θεσμικής αμεροληψίας και έλλειψης πολιτικής εξάρτησης ή επιρροής του προσώπου, δεδομένου ιδίως ότι κατά την κοινή πείρα τα εν λόγω ζητήματα αποτελούν αντικείμενο συζήτησης και παράγοντες για τη διαμόρφωση άποψης και συναντίληψης στη διαδικασία αξιολόγησης και συνακόλουθης διατύπωσης γνώμης από τις καθ' ύλη αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής. Με την παράγραφο 1(β) προστίθεται νέο εδάφιο, κατ' αναλογία με αντίστοιχες διατάξεις ενωσιακού δικαίου, ότι τα μέλη της ανεξάρτητης αρχής δεν λαμβάνουν, ούτε ζητούν οδηγίες από την Κυβέρνηση ή άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, προκειμένου να αποσαφηνιστεί έτι περαιτέρω το εύρος της προσωπικής και λειτουργικής τους ανεξαρτησίας, αλλά και να αποτραπούν τυχόν φαινόμενα επηρεασμού της προτεραιοποίησης ή του ρυθμού διεκπεραίωσης ερευνών από εξωγενείς παράγοντες...».

9. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, η πρώτη αιτούσα είχε διορισθεί ως Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού με την 449/3.1.2019 απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (Υ.Ο.Δ.Δ. 1/3.1.2019), κατόπιν της 1/3.1.2019 πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου, ενώ η δεύτερη αιτούσα είχε διορισθεί ως Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού με την 41343/6.4.2017 απόφαση του ίδιου ως άνω Υπουργού (Υ.Ο.Δ.Δ. 167/6.4.2017), κατόπιν της 9/5.4.2017 πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου, για θητεία πενταετούς διάρκειας. Οι ανωτέρω πράξεις εκδόθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 3 του ν. 3959/2011, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο. Επακολούθησε, κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, ο ν. 4623/2019, με το άρθρο 101 παρ. 1 περ. α' του οποίου αντικαταστάθηκε η παράγραφος 7 του άρθρου 12 του ν. 3959/2011 και θεσπίσθηκαν τα προαναφερθέντα ασυμβίβαστα, προβλέφθηκε δε ότι η εν λόγω διάταξη καταλαμβάνει και τα ήδη υπηρετούντα πρόσωπα, εφόσον δεν είχε παρέλθει κατά τον χρόνο διορισμού τους πενταετία από τη λήξη της άσκησης των δημιουργούντων το ασυμβίβαστο καθηκόντων, καθώς και ότι η διαπίστωση της συνδρομής ενός εκ των ασυμβιβάστων αυτών συνεπάγεται την αυτοδίκαιη έκπτωση από την κατεχόμενη στην Επιτροπή Ανταγωνισμού θέση, για την οποία εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη. Κατόπιν τούτου, εκδόθηκαν οι προσβαλλόμενες με την κρινόμενη αίτηση πράξεις, με τις οποίες διαπιστώθηκε η αυτοδίκαιη έκπτωση των αιτουσών από τις προαναφερθείσες θέσεις, δεδομένου ότι συνέτρεχε στο πρόσωπό τους ασυμβίβαστο προβλεπόμενο στην ως άνω διάταξη. Τούτο δε διότι στη μεν πρώτη αιτούσα είχαν ανατεθεί καθήκοντα άμισθης Προϊσταμένης του νομικού γραφείου στη Γενική Γραμματεία Πρωθυπουργού (βλ. την Υ57/11.7.2017 απόφαση του Πρωθυπουργού, Υ.Ο.Δ.Δ. 341/11.7.2017), τα οποία άσκησε έως την υποβολή της παραίτησής της από τη θέση αυτή (βλ. την Υ112/28.12.2018 απόφαση του Πρωθυπουργού, Υ.Ο.Δ.Δ. 782/31.12.2018), η δε δεύτερη αιτούσα είχε αποσπασθεί στο πολιτικό γραφείο του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης από 5.11.2016 (βλ. την 21825/25.11.2016 κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, Υ.Ο.Δ.Δ. 651/1.12.2016) μέχρι τις 6.4.2017 (βλ. την 9794/23.5.2017 απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, Υ.Ο.Δ.Δ. 262/2.6.2017, με την οποία ήρθη από 6.4.2017 η απόσπαση), ενώ, εξάλλου, δεν είχε διατυπωθεί για το πρόσωπό τους θετική γνώμη με πλειοψηφία τουλάχιστον τεσσάρων πέμπτων (4/5) της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής κατά τη διαδικασία για το διορισμό τους στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Ακολούθως, και μετά την άσκηση της κρινόμενης αίτησης, εκδόθηκαν οι 86330/29.8.2019 και 86332/29.8.2019 αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Υ.Ο.Δ.Δ. 646/29.8.2019), με τις οποίες διορίσθηκαν ο Ι.Λ. και η Κ.Μ. στις θέσεις του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αντίστοιχα.

10. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 3 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, στον τομέα της θέσπισης των κανόνων ανταγωνισμού που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Περαιτέρω, η ίδια η ΣΛΕΕ περιλαμβάνει, στα άρθρα 101 έως 109, κανόνες σχετικά με τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά (πρώην άρθρα 81-89 της ΣυνθΕΚ), με τους οποίους απαγορεύονται οι περιοριστικές του ανταγωνισμού συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 101 ΣΛΕΕ απαγορεύονται και είναι άκυρες όλες κατ' αρχήν οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού και δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, με το άρθρο 102 ΣΛΕΕ προβλέπεται η απαγόρευση της καταχρηστικής εκμετάλλευσης από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις της δεσπόζουσας

θέσης τους στην εσωτερική αγορά ή σημαντικού τμήματός της. Από τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ δεν επιβάλλονται ευθέως συγκεκριμένες εγγυήσεις ανεξαρτησίας που πρέπει να συντρέχουν για τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού. Η έλλειψη δε κανόνων ως προς την κατοχύρωση της ανεξαρτησίας των αρμοδιοτήτων και των πόρων των εθνικών αρχών ανταγωνισμού οδήγησε στην έκδοση της Οδηγίας 2019/1 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 «για την παροχή αρμοδιοτήτων στις αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών ώστε να επιβάλλουν αποτελεσματικότερα τους κανόνες και για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς» (L 11/3). Στο προοίμιο της εν λόγω Οδηγίας επισημαίνονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «(1) Τα άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) είναι διατάξεις αναγκαστικού δικαίου και θα πρέπει να εφαρμόζονται αποτελεσματικά σε ολόκληρη την Ένωση για να διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά. Η αποτελεσματική εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ είναι αναγκαία προκειμένου να εξασφαλιστούν περισσότερο ανοικτές και δίκαιες ανταγωνιστικές αγορές στην Ένωση, στις οποίες οι επιχειρήσεις ανταγωνίζονται περισσότερο σε αξιοκρατική βάση και χωρίς εμπόδια που θέτουν οι επιχειρήσεις για την είσοδο στην αγορά, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να παράγουν πλούτο και να δημιουργούν θέσεις εργασίας. Προστατεύει τους καταναλωτές, καθώς και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην εσωτερική αγορά, από εμπορικές πρακτικές που διατηρούν τις τιμές αγαθών και υπηρεσιών τεχνητά υψηλές και τους βοηθά να επιλέξουν καινοτόμα αγαθά και υπηρεσίες. (2) Η δημόσια επιβολή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ διενεργείται από τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού (ΕΑΑ) των κρατών μελών παράλληλα με την Επιτροπή δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου. Οι ΕΑΑ και η Επιτροπή, από κοινού, συγκροτούν ένα δίκτυο δημόσιων αρχών που εφαρμόζει τους κανόνες ανταγωνισμού της Ένωσης σε στενή συνεργασία (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ανταγωνισμού). (3) Το άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 επιβάλλει στις ΕΑΑ και τα εθνικά δικαστήρια [την] υποχρέωση να εφαρμόζουν τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ σε συμφωνίες, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων, εναρμονισμένες πρακτικές ή κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, που μπορούν να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών. Στην πράξη, οι περισσότερες ΕΑΑ εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού παράλληλα με τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ. Ως εκ τούτου, η παρούσα οδηγία, σκοπός της οποίας είναι να παράσχει στις ΕΑΑ τις απαραίτητες εγγυήσεις ανεξαρτησίας, πόρους και αρμοδιότητες επιβολής της νομοθεσίας και προστίμων, ώστε να μπορούν να εφαρμόζουν αποτελεσματικά τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ, θα έχει αναπόφευκτα αντίκτυπο στην εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού που εφαρμόζεται παράλληλα από τις ΕΑΑ. Επιπλέον, η εφαρμογή από τις ΕΑΑ της εθνικής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού σε συμφωνίες, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων ή εναρμονισμένες πρακτικές, που μπορούν να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε διαφορετικό αποτέλεσμα από αυτό το οποίο επιτυγχάνεται από τις ΕΑΑ, δυνάμει του δικαίου της Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003. Αυτό σημαίνει ότι, σε αυτές τις περιπτώσεις παράλληλης εφαρμογής της εθνικής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού και του δικαίου της Ένωσης, οι ΕΑΑ είναι ανάγκη να έχουν τις ίδιες εγγυήσεις ανεξαρτησίας, πόρους και αρμοδιότητες επιβολής της νομοθεσίας και προστίμων για να διασφαλιστεί ότι δεν επιτυγχάνεται διαφορετικό αποτέλεσμα. ... (10) Η θέσπιση θεμελιωδών εγγυήσεων προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι ΕΑΑ εφαρμόζουν ομοιόμορφα και αποτελεσματικά τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ δεν θα πρέπει να θίγει την ικανότητα των κρατών μελών να διατηρούν ή να θεσπίζουν πιο εκτεταμένες εγγυήσεις ανεξαρτησίας και περισσότερους πόρους για τις εθνικές διοικητικές αρχές ανταγωνισμού, καθώς και πιο λεπτομερείς κανόνες όσον αφορά τις αρμοδιότητες επιβολής της νομοθεσίας και προστίμων των ΕΑΑ. ... (16) Η παροχή εξουσιών στις εθνικές διοικητικές αρχές ανταγωνισμού ώστε να εφαρμόζουν τα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ με αμεροληψία και προς το κοινό συμφέρον της αποτελεσματικής επιβολής των ενωσιακών κανόνων ανταγωνισμού αποτελεί ουσιώδη συνιστώσα αποτελεσματικής και ομοιόμορφης εφαρμογής. (17) Η λειτουργική ανεξαρτησία των εθνικών διοικητικών αρχών ανταγωνισμού θα πρέπει να ενισχυθεί προκειμένου να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική και ομοιόμορφη εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ. Προς τούτο, η εθνική νομοθεσία θα πρέπει να προβλέπει ρητώς ότι κατά την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, οι εθνικές διοικητικές αρχές ανταγωνισμού προστατεύονται έναντι εξωτερικών παρεμβάσεων ή πολιτικών πιέσεων δυναμένων να θέσουν σε κίνδυνο την ανεξάρτητη αξιολόγησή τους για τα θέματα των οποίων επιλαμβάνονται. Για τον σκοπό αυτό, η εθνική νομοθεσία θα πρέπει εκ των προτέρων να ορίζει τους λόγους παύσης από την εθνική διοικητική αρχή ανταγωνισμού των προσώπων που λαμβάνουν αποφάσεις ασκώντας τις εξουσίες των άρθρων 10, 11, 12, 13 και 16 της παρούσας οδηγίας, ώστε να αρθούν τυχόν εύλογες υπόνοιες όσον αφορά την αμεροληψία τους και τη θωράκισή τους έναντι εξωτερικών παραγόντων. Ομοίως, η εθνική νομοθεσία θα πρέπει εκ των προτέρων να ορίζει σαφείς και

διαφανείς κανόνες και διαδικασίες για την επιλογή, την πρόσληψη ή τον διορισμό των εν λόγω προσώπων. Επιπλέον, για την αμεροληψία των εθνικών διοικητικών αρχών ανταγωνισμού, τα πρόστιμα τα οποία επιβάλλουν για παραβάσεις των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την απευθείας χρηματοδότηση των αρχών αυτών. (18) Για να εξασφαλιστεί η λειτουργική ανεξαρτησία των εθνικών διοικητικών αρχών ανταγωνισμού, οι προϊστάμενοι, οι υπάλληλοι και οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων θα πρέπει να ενεργούν με ακεραιότητα και να απέχουν από κάθε ενέργεια ασυμβίβαστη με την άσκηση των καθηκόντων τους. Για να μην θιγεί η δυνατότητα των προσώπων αυτών να κάνουν ανεξάρτητες αξιολογήσεις, οι προϊστάμενοι, το προσωπικό και οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων θα πρέπει να απέχουν από ασυμβίβαστες ενέργειες, επικερδείς ή όχι, κατά τη διάρκεια της απασχόλησής τους ή της θητείας τους και για εύλογο χρονικό διάστημα μετά από αυτήν. ...». Περαιτέρω, με την Οδηγία 2019/1 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Κεφάλαιο I. Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί. Άρθρο 1. Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής. 1. Η παρούσα οδηγία θεσπίζει ορισμένους κανόνες με στόχο να διασφαλιστεί ότι οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού διαθέτουν τις αναγκαίες εγγυήσεις ανεξαρτησίας, πόρους και εξουσίες επιβολής της νομοθεσίας και προστίμων για την αποτελεσματική εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, ώστε να μην υφίστανται στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά και να μην περιέρχονται οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές σε μειονεκτική θέση ως αποτέλεσμα εθνικών διατάξεων και μέτρων που εμποδίζουν τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού να επιβάλλουν αποτελεσματικά την εφαρμογή των κανόνων. 2. Η παρούσα οδηγία καλύπτει την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ και την παράλληλη εφαρμογή των διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού στην ίδια υπόθεση... Κεφάλαιο III. Ανεξαρτησία και πόροι. Άρθρο 4. Ανεξαρτησία. 1. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ανεξαρτησία των εθνικών διοικητικών αρχών ανταγωνισμού κατά την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρχές αυτές εκτελούν τα καθήκοντα και ασκούν τις εξουσίες τους με αμεροληψία και προς το συμφέρον της αποτελεσματικής και ομοιόμορφης εφαρμογής των άρθρων αυτών, υποκείμενες σε αναλογικές απαιτήσεις λογοδοσίας και σε στενή συνεργασία μεταξύ των αρχών ανταγωνισμού στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανταγωνισμού. 2. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη κατ' ελάχιστον διασφαλίζουν ότι το προσωπικό και άτομα που λαμβάνουν αποφάσεις κατά την άσκηση των εξουσιών των άρθρων 10 έως 13 και του άρθρου 16 της παρούσας οδηγίας στις εθνικές διοικητικές αρχές ανταγωνισμού: α) είναι σε θέση να εκτελούν τα καθήκοντα και να ασκούν τις εξουσίες τους για την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ ανεξάρτητα από πολιτικές και άλλες εξωτερικές παρεμβάσεις· β) δεν ζητούν ούτε λαμβάνουν εντολές από κρατικό ή οποιονδήποτε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και την άσκηση των εξουσιών τους για την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, με την επιφύλαξη του δικαιώματος κυβέρνησης κράτους μέλους, κατά περίπτωση, να εγκρίνει γενικούς κανόνες πολιτικής που δεν συνδέονται με τομεακές έρευνες ή συγκεκριμένες διαδικασίες εκτέλεσης· και γ) απέχουν από κάθε πράξη ασυμβίβαστη με την εκτέλεση των καθηκόντων και/ή με την άσκηση των εξουσιών τους για την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ και υπόκεινται στις διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι, για εύλογο χρονικό διάστημα μετά την αποχώρησή τους από την υπηρεσία, δεν ασχολούνται με διαδικασίες εκτέλεσης που θα μπορούσαν να προκαλέσουν συγκρούσεις συμφερόντων. 3. Τα πρόσωπα που λαμβάνουν αποφάσεις ασκώντας τις εξουσίες των άρθρων 10 έως 13 και του άρθρου 16 της παρούσας οδηγίας σε εθνικές διοικητικές αρχές ανταγωνισμού δεν παύονται από τις εν λόγω αρχές για λόγους που συνδέονται με την ορθή εκτέλεση των καθηκόντων τους ή την ορθή άσκηση των εξουσιών τους κατά την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας. Μπορούν να παυθούν μόνον αν δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις εκτέλεσης των καθηκόντων ή αν κριθούν ένοχοι σοβαρής παράβασης καθήκοντος βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Οι προϋποθέσεις εκτέλεσης των καθηκόντων τους και η έννοια της σοβαρής παράβασης καθήκοντος ορίζονται εκ των προτέρων στην εθνική νομοθεσία, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης διασφάλισης της αποτελεσματικής επιβολής. 4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα μέλη του οργάνου λήψης αποφάσεων των εθνικών διοικητικών αρχών ανταγωνισμού επιλέγονται, προσλαμβάνονται ή διορίζονται με σαφείς και διαφανείς διαδικασίες προβλεπόμενες στην εθνική νομοθεσία. 5. ...». Εξάλλου, η ως άνω οδηγία ορίζει στο άρθρο 34 παρ. 1 ότι: «1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που απαιτούνται για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία έως τις 4 Φεβρουαρίου 2021. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά...», στο άρθρο 36 ότι: «Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και, τέλος, στο άρθρο 37 ότι: «Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη».

11. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση οι αιτούσες προβάλλουν ότι η εφαρμογή του ασυμβιβάστου του άρθρου 101 παρ. 1 περ. α' του ν. 4623/2019 επί των ήδη υπηρετούντων μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 2 εδ. α', 3 και 4 της Οδηγίας 2019/1 καθώς και στη σκέψη 17 του προοιμίου της, διότι με την πρόωρη λήξη της θητείας τους θίγεται η ανεξαρτησία τόσο της Αρχής όσο και των μελών της, εφόσον με την οδηγία επιβάλλεται να καθορίζονται σαφείς και διαφανείς διαδικασίες για την επιλογή και τον διορισμό των μελών της Εθνικής Αρχής Ανταγωνισμού. Συγκεκριμένα, ο λόγος παύσης της θητείας των μελών αυτών δεν προβλέπεται στους δύο αποκλειστικά αναφερόμενους ως δικαιολογούντες την παύση λόγους στην παρ. 3 του άρθρου 4 της Οδηγίας, ενώ δεν οριζόταν και εκ των προτέρων στην εθνική νομοθεσία. Επομένως, για να μην υπάρξει αντίθεση με τις ανωτέρω διατάξεις της οδηγίας έπρεπε να γίνει σεβαστή η θητεία των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού μέχρι τη λήξη της και να μη τερματιστεί πρόωρα παρά μόνον κατόπιν τηρήσεως των κανόνων και των εγγυήσεων της εφαρμοστέας νομοθεσίας και εφόσον συνέτρεχε σπουδαίος και αντικειμενικά εξακριβώσιμος λόγος, ο δε νομοθέτης έπρεπε να θεσπίσει μεταβατικά μέτρα που θα επέτρεπαν να διασφαλίζεται ο σεβασμός της διάρκειας της θητείας τους. Και ναι μεν πράγματι δεν έχει παρέλθει η προθεσμία μεταφοράς της Οδηγίας αυτής στη εσωτερική έννομη τάξη, όμως, σύμφωνα με νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δ.Ε.Ε.) τα κράτη μέλη οφείλουν μετά την έναρξη ισχύος της Οδηγίας και πριν από την πάροδο της προθεσμίας μεταφοράς της να απέχουν από τη θέσπιση μέτρων, τα οποία αποσκοπούν να θέσουν σε κίνδυνο την υλοποίηση των σκοπών που αυτή επιδιώκει.

12. Επειδή, η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αρμόδια για την τήρηση των διατάξεων του ν. 3959/2011 και των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ (βλ. άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 3959/2011, καθώς και άρθρα 3 και 5 του Κανονισμού 1/2003). Συνεπώς, όσον αφορά την οργάνωση και τη λειτουργία της, έλκονται προς εφαρμογή οι κανόνες τόσο του ημεδαπού όσο και του ενωσιακού δικαίου. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της συγκρότησης και της σύνθεσης/λειτουργίας της Επιτροπής Ανταγωνισμού πρέπει να γίνεται σεβαστή η θεμελιώδης αρχή της αντικειμενικής αμεροληψίας, η οποία όχι μόνον απορρέει από τη συνταγματική αρχή του κράτους δικαίου (πρβλ. ΣτΕ 620/2004 επταμ., 894/2007, 2365/2013 επταμ.), αλλά επιπρόσθετα κατοχυρώνεται στο πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο, ως έκφανση της γενικής αρχής του δικαίου της Ένωσης περί χρηστής Διοίκησης, σύμφωνα με την οποία εθνική διοικητική Αρχή που εφαρμόζει ενωσιακό δίκαιο πρέπει να παρέχει επαρκή εγγύα για τον αποκλεισμό κάθε εύλογης αμφιβολίας περί ενδεχόμενης μεροληψίας της (βλ. ΔΕΕ 8.5.2014, C-604/12, H.N., σκέψεις 49-52) και η Αρχή αυτή πρέπει να μπορεί να ασκεί την αποστολή της ανεξάρτητα από οποιαδήποτε εξωτερική (άμεση ή έμμεση) επιρροή/παρέμβαση, ιδίως, δε, πολιτική (πρβλ. ΔΕΕ μειζ. συνθ. 9.3.2010, C-518/07, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 25).

13. Επειδή, το άρθρο 4 (παρ. 1 και παρ. 2 περίπτ. α) της Οδηγίας 2019/1 ορίζει ότι τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εθνικές διοικητικές αρχές ανταγωνισμού (στο εξής, ΕΑΑ) ασκούν τις εξουσίες τους με ανεξαρτησία και αμεροληψία, προς το συμφέρον της αποτελεσματικής εφαρμογής των άρθρων 101 και 102 ΣΛΕΕ και, ιδίως, διασφαλίζουν ότι τα μέλη των ΕΑΑ, που λαμβάνουν αποφάσεις διαπίστωσης παραβάσεων, επιβολής σχετικών χρηματικών κυρώσεων κ.λπ., είναι σε θέση να εκτελούν τα καθήκοντά τους και να ασκούν τις εξουσίες τους ανεξάρτητα από πολιτικές και άλλες εξωτερικές παρεμβάσεις. Η ρύθμιση αυτή αποτελεί εκδήλωση της προαναφερόμενης θεμελιώδους αρχής της αμεροληψίας, ως συνιστώσας της γενικής αρχής του ενωσιακού δικαίου περί χρηστής Διοίκησης. Ερμηνευόμενη υπό το φως της εν λόγω αρχής, που έχει και έρεισμα στο ημεδαπό Σύνταγμα, και σύμφωνα με όσα κρίθηκαν στην προηγούμενη σκέψη, η ρύθμιση αυτή έχει τη (σαφή) έννοια ότι τα κράτη μέλη (υποχρεούνται να) διασφαλίζουν ότι τα μέλη της ΕΑΑ παρέχουν, κατά το χρονικό διάστημα άσκησης των καθηκόντων τους, τα κατάλληλα εγγύα ανεξαρτησίας και αμεροληψίας. Εξάλλου, η ίδια ρύθμιση δεν συνοδεύεται από διάταξη ανάλογη προς εκείνη του εδαφίου γ' της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου (περί καθορισμού εκ των προτέρων των προϋποθέσεων εκτέλεσης των καθηκόντων των μελών εκάστης ΕΑΑ και της έννοιας της σοβαρής παράβασης καθήκοντος) και, συνεπώς, κανονιστικές ρυθμίσεις που κατατείνουν στην εκπλήρωση της ανωτέρω υποχρέωσης των κρατών μελών (κατά το άρθρο 4 παρ. 1 και παρ. 2 της Οδηγίας) επιτρεπώς θεσπίζονται και τίθενται σε άμεση εφαρμογή, καταλαμβάνοντας και την κατάσταση των ήδη υπηρετούντων μελών της ΕΑΑ, ακριβώς προκειμένου να εξυπηρετηθεί αποτελεσματικά η ανάγκη διασφάλισης της ανεξάρτητης, αμερόληπτης και ορθής λειτουργίας της, σύμφωνα με την παραπάνω θεμελιώδη ενωσιακή αρχή και το συναφή σκοπό της Οδηγίας 2019/1 (βλ., ιδίως, στοιχεία 3, 16 και 17 του προοιμίου της).

14. Επειδή, η αρχή της ασφάλειας του δικαίου, η οποία κατοχυρώνεται τόσο στο Σύνταγμα (ως απορρέουσα από την αρχή του κράτους δικαίου και από τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1 και 25 παρ. 1 εδ. α' του Συντάγματος: βλ. ΣτΕ 1738/2017 Ολομ. – πρβλ. βλ. ΑΕΔ 4/2013, ΣτΕ Ολομ. 2034/2011 κ.ά.) όσο και στο πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο, ως γενική αρχή αυτού (βλ. λ.χ. ΔΕΚ μειζ. συνθ. 18.11.2008, C 158/07, Förster, σκέψη 67), επιβάλλει, ιδίως, τη σαφήνεια και την προβλέψιμη εφαρμογή των κανονιστικών ρυθμίσεων του δικαίου του ανταγωνισμού (βλ. ΣτΕ 1976/2015), πρέπει, δε, να τηρείται και σε σχέση με τις διατάξεις που διέπουν τη συγκρότηση και τη λειτουργία της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 3 εδαφ. γ' της Οδηγίας 2019/1, σύμφωνα με την οποία οι προϋποθέσεις εκτέλεσης των καθηκόντων των μελών εκάστης ΕΑΑ, η μη τήρηση των οποίων επιτρέπει την παύση τους, πρέπει να ορίζονται εκ των προτέρων στην εθνική νομοθεσία, αποτελεί εκδήλωση της ως άνω θεμελιώδους ενωσιακής αρχής της ασφάλειας δικαίου και, παράλληλα, ειδική θεσμική εγγύηση ανεξαρτησίας των ΕΑΑ, έναντι πιθανών προσπαθειών παρεμβάσεων της πολιτικής εξουσίας στο έργο της. Δεδομένου, όμως, ότι η ειδική αυτή εγγύηση εντάσσεται στο πλαίσιο του επιδιωκόμενου από την Οδηγία σκοπού της εξασφάλισης υπέρ των ΕΑΑ των απαραίτητων εγγυήσεων ανεξαρτησίας και αμεροληψίας, η διάταξη που την προβλέπει πρέπει να ερμηνεύεται σε αρμονία με την επίσης προβλεπόμενη από το άρθρο 4 (παρ. 1 και 2) της Οδηγίας υποχρέωση διασφάλισης ότι τα μέλη των ΕΑΑ είναι σε θέση να εκτελούν τα καθήκοντά τους, για την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ, αμερόληπτα και ανεξάρτητα από πολιτικές ή άλλες εξωτερικές παρεμβάσεις, υποχρέωση η οποία ανάγεται, κατά τα γενόμενα δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, στην τήρηση της θεμελιώδους/γενικής αρχής του ενωσιακού δικαίου περί χρηστής Διοίκησης και της ειδικότερης έκφάνσής της περί της αρχής της (αντικειμενικής) αμεροληψίας, ως ουσιώδους θεσμικής εγγύησης της αποτελεσματικής εκπλήρωσης της αποστολής των ΕΑΑ. Τούτων έπεται ότι η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 3 εδαφ. γ' της Οδηγίας 2019/1 πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα του προαναφερόμενου γενικού σκοπού της Οδηγίας και στο πλαίσιο του συστήματος ρυθμίσεων (του άρθρου 4) της Οδηγίας στο οποίο αυτή εντάσσεται και, ιδίως, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 και παρ. 2 περίπτ. α και σύμφωνα με τη συναφή αρχή (του ημεδαπού συνταγματικού και του πρωτογενούς ενωσιακού δικαίου) περί χρηστής Διοίκησης και αντικειμενικής αμεροληψίας. Έτσι ερμηνευόμενη και λαμβανομένων υπόψη όσων έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, η επίμαχη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 3 εδαφ. γ' της Οδηγίας 2019/1 έχει την έννοια ότι εθνική νομοθετική ρύθμιση, όπως η τεθείσα με το άρθρο 100 παρ. 1 περίπτ. α του ν. 4623/2019, μπορεί (ενδεχομένως, δε, και επιβάλλεται), ενόψει του σκοπού και του αντικειμένου της, καθώς και της (ημεδαπής και ενωσιακής) αρχής της αναλογικότητας, να εφαρμοστεί αμέσως και στους ήδη υπηρετούντες στην ΕΑΑ, καθόσον θεσπίζει θεμιτές προϋποθέσεις εκτέλεσης καθηκόντων μέλους ΕΑΑ, οι οποίες αφορούν στη διασφάλιση του σεβασμού της αρχής της αντικειμενικής αμεροληψίας και της ανεξαρτησίας της, έναντι πολιτικών ή άλλων εξωτερικών επιρροών στο έργο της, καθιστώντας την άσκηση των καθηκόντων αυτών ασυμβίβαστη με προηγούμενες θέσεις ή/και δραστηριότητες συναρτώμενες με την άσκηση πολιτικής/κυβερνητικής εξουσίας, εμφανώς ικανές να δημιουργήσουν εύλογες υπόνοιες ως προς την αμεροληψία του προσώπου και την ικανότητά του να παράσχει, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ως μέλους της ΕΑΑ, τα αναγκαία εχέγγυα ανεξαρτησίας του έναντι πολιτικών επιρροών ή παρεμβάσεων. Πράγματι, σε τέτοια περίπτωση, ο αποκλεισμός της άμεσης εφαρμογής της παρέμβασης της νομοθετικής εξουσίας στον καθορισμό των προϋποθέσεων της ιδιότητας μέλους ΕΑΑ, η οποία εξυπηρετεί αντικειμενικά επιτακτικό σκοπό δημοσίου συμφέροντος, θα οδηγούσε στο παράδοξο - και ασύμβατο με την αρχή της αμεροληψίας και την λυσιτελή επιδίωξη του προαναφερόμενου σκοπού της Οδηγίας, καθώς και με την ανάγκη επίτευξης δίκαιης ισορροπίας μεταξύ των αγαθών αυτών και της αρχής της ασφάλειας δικαίου - αποτέλεσμα να εξακολουθούν να ασκούν καθήκοντα μέλους ΕΑΑ πρόσωπα που, λόγω των θέσεων που κατείχαν ή/και των δραστηριοτήτων που ασκούσαν στο πρόσφατο παρελθόν, στο πλαίσιο της πολιτικής ζωής του αντίστοιχου κράτους μέλους, δεν μπορούν να παράσχουν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, τα αναγκαία εχέγγυα αμερόληπτης και ανεξάρτητης κρίσης, πράγμα που θα υπονόμει ουσιωδώς την ακεραιότητα και την αποτελεσματική εκπλήρωση της αποστολής της οικείας ΕΑΑ, στη θωράκιση των οποίων αποβλέπει η Οδηγία. Εξάλλου, η τοιαύτη έννοια της διάταξης του εδαφίου γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/1 είναι ευλόγως προβλέψιμη για τον επιμελή πολίτη, ο οποίος δεν μπορεί δικαιολογημένα να θεωρεί ότι δικαιούται να εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντα μέλους ΕΑΑ, ενώ δεν παρέχει, κατά τη δικαιολογημένη εκτίμηση του νομοθέτη, τα κατάλληλα εχέγγυα ανεξαρτησίας και αμεροληψίας, ενόψει προηγούμενων θέσεων ή/και δραστηριοτήτων του, στο πλαίσιο της άσκησης πολιτικής/κυβερνητικής εξουσίας.

15. Επειδή, μέσω των επίμαχων διατάξεων της (τεθείσας με το άρθρο 101 του ν. 4623/2019) παραγράφου 7 του άρθρου 12 του ν. 3959/2011, κατ' εφαρμογή των οποίων εκδόθηκαν οι προσβαλλόμενες πράξεις, διασφαλίζεται ότι τα μέλη της ελληνικής διοικητικής αρχής ανταγωνισμού παρέχουν τα αναγκαία εχέγγυα εκτέλεσης των καθηκόντων τους κατά τρόπο σύμφωνο με την αρχή της αντικειμενικής αμεροληψίας και ανεξάρτητα από πιθανές πολιτικές παρεμβάσεις ή πιέσεις στο έργο τους. Οι διατάξεις αυτές, οι οποίες συνιστούν έκφραση της συνταγματικής αρχής του κράτους δικαίου και της ενωσιακής αρχής της χρηστής Διοίκησης και, κατά το ρυθμιστικό τους περιεχόμενο, μεταγράφουν στην ημεδαπή έννομη τάξη τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1, 2 (περίπτ. α) και 3 (εδαφ. β) της Οδηγίας 2019/1, θεσπίζουν (ως "ασυμβίβαστα") αρνητικές προϋποθέσεις εκτέλεσης των καθηκόντων του/της Προέδρου, του/της Αντιπροέδρου και των Μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού, οι οποίες, αφενός, αποβλέπουν στην ανεξάρτητη, αμερόληπτη και αποτελεσματική εφαρμογή από την Επιτροπή Ανταγωνισμού των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί ελεύθερου ανταγωνισμού, ώστε να διασφαλίζεται ο σεβασμός των προαναφερόμενων θεμελιωδών αρχών της ημεδαπής και ενωσιακής έννομης τάξης και, αφετέρου, συνάδουν προς την (ημεδαπή και την ενωσιακή) αρχή της αναλογικότητας, ως αναγόμενες στην κατοχή θέσεων απασχόλησης υπέρ προσώπων που ασκούν κυβερνητικό έργο, εντός ορισμένου χρονικού πλαισίου συναφούς (αμέσως προηγούμενου) προς εκείνο της άσκησης των ως άνω καθηκόντων στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, οι οποίες (θέσεις) συνδέονται εμφανώς με την άσκηση πολιτικής/κυβερνητικής εξουσίας και, συνακόλουθα, κατατείνουν στη δημιουργία εύλογων αμφιβολιών ως προς την ικανότητα των αντίστοιχων προσώπων να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους αμερόληπτα και με πλήρη ανεξαρτησία έναντι εξωτερικών παρεμβάσεων και πολιτικών πιέσεων. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα και σύμφωνα με όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά στις τρεις προηγούμενες σκέψεις, οι επίμαχες διατάξεις θεμιτώς εφαρμόστηκαν και στα ήδη υπηρετούντα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με συνέπεια την αυτοδίκαιη έκπτωση από τη θέση τους, κατά τα οριζόμενα στα εδάφια δ' και ε' της παραγράφου 7 του άρθρου 12 του ν. 3959/2011, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 101 παρ. 1 περ. α' του ν. 4623/2019. Συνεπώς, οι περί του αντιθέτου προβαλλόμενοι λόγοι ακυρώσεως (βλ. ανωτέρω σκέψη 11) είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

16. Επειδή, κατά τη γνώμη, όμως, του Αντιπροέδρου Ι. Γράβαρη και των Συμβούλων Α. Χλαμπέα, Δ. Μακρή, Μ. Τριπολιτσιώτη και Β. Ανδρουλάκη, από τη σκέψη 17 του προοιμίου της Οδηγίας 2019/1, προκύπτει ότι οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού πρέπει να προστατεύονται έναντι εξωτερικών παρεμβάσεων ή πολιτικών πιέσεων που μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο την ανεξάρτητη και αμερόληπτη κρίση τους και, για τον λόγο αυτόν, η εθνική νομοθεσία πρέπει να ορίζει εκ των προτέρων τους λόγους παύσης από την εθνική αρχή ανταγωνισμού των προσώπων που ασκούν αποφασιστικές αρμοδιότητες, ώστε να μην υφίστανται εύλογες υπόνοιες σχετικά με την αμεροληψία τους και τη θωράκισή τους έναντι εξωτερικών παραγόντων, τούτο δε ορίζεται περαιτέρω ρητά και στη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 3 της Οδηγίας αυτής, σύμφωνα με την οποία τα μέλη των εθνικών αρχών ανταγωνισμού μπορούν να παυθούν μόνο αν δεν πληρούν πλέον τις προϋποθέσεις εκτέλεσης των καθηκόντων τους ή αν κριθούν ένοχοι σοβαρής παράβασης καθήκοντος, οι προϋποθέσεις δε αυτές και η έννοια της σοβαρής παράβασης καθήκοντος πρέπει να ορίζονται εκ των προτέρων στην εθνική νομοθεσία. Εξάλλου, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα μέλη της Εθνικής Αρχής Ανταγωνισμού επιλέγονται, προσλαμβάνονται ή διορίζονται με σαφείς και διαφανείς διαδικασίες προβλεπόμενες εκ των προτέρων στη νομοθεσία. Περαιτέρω, κατά την προθεσμία μεταφοράς μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, τα κράτη μέλη οφείλουν να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την επίτευξη του επιδιωκόμενου με αυτήν αποτελέσματος και να απέχουν από τη θέσπιση διατάξεων ικανών να το διακυβεύσουν σοβαρά (Αποφάσεις Δ.Ε.Ε. Inter-Environnement Wallonie, απόφαση της 18.12.1997, C-129/96, Επιτροπή κατά Βελγίου, απόφαση της 14.6.2007, C-422/05, VTB-VAB, απόφαση της 23.4.2009, C-261/07 και C-299/07). Εν προκειμένω, με την εκτεθείσα στη έβδομη σκέψη διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου 12 του ν. 3959/2011, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε από το άρθρο 101 παρ. 1 περ. α' του ν. 4623/2019, στα ασυμβίβαστα με την ιδιότητα του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και του μέλους της Επιτροπής Ανταγωνισμού προστέθηκε η κατοχή των αναφερόμενων στη διάταξη αυτή θέσεων ή η ανάθεση καθηκόντων για μια πενταετία μετά τη λήξη της κατοχής της θέσης ή της ανάθεσης καθηκόντων, ορίστηκε δε ότι το εν λόγω ασυμβίβαστο καταλαμβάνει και τα υπηρετούντα κατά τον χρόνο δημοσίευσης του νόμου πρόσωπα, εφόσον κατά τον διορισμό τους δεν είχε παρέλθει πενταετία από τη λήξη της εν λόγω κατοχής της θέσης ή της ανάθεσης. Η συνδρομή δε του ασυμβίβαστου που θεσπίζεται με την εν λόγω μεταβατική ρύθμιση επιφέρει την αυτοδίκαιη έκπτωση του κατά τη θέσπισή

της μέλους της Επιτροπής. Η τελευταία αυτή ρύθμιση αντίκειται ευθέως τόσο στο γράμμα όσο και στον σκοπό των ανωτέρω διατάξεων του άρθρου 4 παρ. 3 και 4 της Οδηγίας, ερμηνευόμενων εν όψει και της παραγράφου 17 του προοιμίου της, διότι επάγεται την έκπτωση των αιτουσών από τις θέσεις του Προέδρου και Αντιπροέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού λόγω κωλυμάτων, τα οποία θεσπίστηκαν εκ των υστέρων, μετά την επιλογή και τον διορισμό τους, που διενεργήθηκαν με βάση το τότε ισχύον νομοθετικό καθεστώς από το αρμόδιο προς τούτο όργανο, κατά παράβαση της υποχρέωσης οι προϋποθέσεις επιλογής και παύσης να είναι σαφείς και εκ των προτέρων γνωστές. Ειδικότερα, κατά τα προεκτεθέντα, οι αιτούσες είχαν διορισθεί ως Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, στις 3.1.2019 και στις 6.4.2017 αντιστοίχως, για πενταετή θητεία, η οποία, επομένως, θα έληγε μετά τις 4.2.2021, καταληκτική ημερομηνία μεταφοράς της οδηγίας 2019/1 (βλ. άρθρο 34 παρ. 1). Εκπίπτουν δε οι αιτούσες από τις θέσεις τους για λόγο ο οποίος προβλέφθηκε εκ των υστέρων, δηλαδή μετά τον διορισμό τους. Έτσι όμως παραβιάζεται η ρητή, κατά τα ανωτέρω, απαίτηση της Οδηγίας περί της εκ των προτέρων και μόνον πρόβλεψης των σχετικών προϋποθέσεων, ως βασική εγγύηση ανεξαρτησίας της Αρχής και υπονομεύεται το επιδιωκόμενο από αυτήν αποτέλεσμα, εφόσον οι συνέπειες της παραβίασης εκτείνονται και σε χρόνο μετά την ημερομηνία μεταφοράς της στο εσωτερικό δίκαιο. Είναι δε, από την άποψη αυτή, αδιάφορο το κατά πόσον η πάγια σχετική ρύθμιση ενισχύει εφεξής την εν λόγω ανεξαρτησία, την οποία η μεταβατική διάταξη παραβιάζει. Ούτε, άλλωστε, η διάταξη αυτή συνιστά αυτόχρημα εφαρμογή της γενικής αρχής της αμεροληψίας της Διοικήσεως, δεδομένου, πάντως, ότι μόνη η πριν από ορισμένο χρόνο άσκηση δημόσιων καθηκόντων θεσμικά προβλεπόμενων, δεν θα αποτελούσε άνευ άλλου, χωρίς εξατομικευμένη κρίση κάθε συγκεκριμένης περιπτώσεως, παραβίαση της γενικής αυτής αρχής. Εξ ου και ρύθμιση αντίστοιχη προς την προκριθείσα εν προκειμένω από τον νομοθέτη για την Επιτροπή Ανταγωνισμού, δεν έχει θεσπιστεί για οποιαδήποτε άλλη ανεξάρτητη αρχή. Αντίθετα μάλιστα η αρχή της αμεροληψίας θίγεται από την επίδικη διάταξη, για τους λόγους που εκτίθενται κατωτέρω, σε επόμενη σκέψη, στην άποψη της μειοψηφίας. Εν όψει των ανωτέρω, και λαμβανομένων μεταξύ άλλων, υπ' όψιν, αφενός μεν της ως άνω διάρκειας της θητείας των αιτουσών, αφετέρου δε των αρμοδιοτήτων τους ως μελών της Επιτροπής και των συνεπειών τους, η αντίθεση της επίδικης ρύθμισης στις διατάξεις της οδηγίας έχει συνέπειες που εκτείνονται και πέραν του χρόνου μεταφοράς της, υπονομεύοντας σοβαρά το επιδιωκόμενο με αυτήν αποτέλεσμα. Συνεπώς, κατά την γνώμη αυτή, η διάταξη του άρθρου 101 παρ. 1 περ. α' του ν. 4623/2019, κατά το μέρος που με αυτήν προβλέπεται η εφαρμογή του επίμαχου ασυμβίβαστου και στα ήδη υπηρετούντα κατά τη δημοσίευσή του εν λόγω νόμου μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, είναι αντίθετη προς τις προαναφερθείσες διατάξεις της οδηγίας 2019/1, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα με την κρινόμενη αίτηση.

17. Επειδή, η εκτεθείσα στη σκέψη 14 έννοια της διάταξης του εδαφίου γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2019/1 κρίνεται τόσο σαφής, ενόψει της ερμηνείας της υπό το φως του σκοπού της Οδηγίας, της προαναφερόμενης γενικής αρχής περί αμεροληψίας του ενωσιακού δικαίου και της σχετικής νομολογίας του ΔΕΕ, ώστε να μην συντρέχει περίπτωση υποβολής αντίστοιχου προδικαστικού ερωτήματος στο ΔΕΕ. Κατά τη γνώμη, όμως, των Αντιπροέδρων Ι. Γράβαρη και Δ. Σκαλτσούνη, καθώς και των Συμβούλων Α. Χλαμπέα, Δ. Μακρή, Α. Μίντζια, Μ. Τριπολιτσιώτη, Β. Ανδρουλάκη, στη γνώμη των οποίων προσχώρησε και ο Πάρεδρος Χ. Παπανικολάου, συντρέχει περίπτωση υποβολής προδικαστικού ερωτήματος, διότι, όπως παγίως έχει κριθεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. ενδεικτικά μεταξύ άλλων ήδη την απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων – ΔΕΚ – της 6.10.1982, C-213/81, Srl CILFIT), το άρθρο 177, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης της ΕΟΚ (άρθρο 234, τρίτο εδάφιο, ΣυνθΕΚ και ήδη 267, τρίτο εδάφιο, ΣΛΕΕ) πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ένα δικαστήριο, οι αποφάσεις του οποίου δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα του εσωτερικού δικαίου, οφείλει, όταν ανακύπτει ενώπιόν του ζήτημα δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να τηρεί την υποχρέωσή του προς παραπομπή, εκτός αν διαπιστωθεί ότι η οικεία διάταξη του ευρωπαϊκού δικαίου έχει ήδη ερμηνευθεί από το Δ.Ε.Ε. ή ότι η ορθή εφαρμογή του ευρωπαϊκού δικαίου παρίσταται τόσο προφανής, ώστε να μην αφήνει περιθώριο για καμία εύλογη αμφιβολία. Εν προκειμένω, το άρθρο 4 της Οδηγίας 2019/1 δεν έχει ερμηνευθεί από το Δ.Ε.Ε., τα δε σχετικά ζητήματα, όπως τίθενται στην παρούσα υπόθεση, δεν έχουν προφανή, πέραν από κάθε εύλογη αμφιβολία, την απάντηση, όπως άλλωστε προκύπτει και από τη διάσταση απόψεων που εκτέθηκε στις δύο προηγούμενες σκέψεις.

18. Επειδή, στο άρθρο 101Α του Συντάγματος, το οποίο προστέθηκε με το από 6.4.2001 Ψήφισμα της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων (Α' 84/17.4.2001) ορίζεται ότι: «1. Όπου από το Σύνταγμα προβλέπεται η συγκρότηση και λειτουργία ανεξάρτητης αρχής, τα μέλη της διορίζονται με ορισμένη θητεία και διέπονται από προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία, όπως νόμος ορίζει. 2. Νόμος ορίζει

τα σχετικά με την επιλογή και την υπηρεσιακή κατάσταση του επιστημονικού και λοιπού προσωπικού της υπηρεσίας που οργανώνεται για την υποστήριξη της λειτουργίας κάθε ανεξάρτητης αρχής. Τα πρόσωπα που στελεχώνουν τις ανεξάρτητες αρχές πρέπει να έχουν τα ανάλογα προσόντα, όπως νόμος ορίζει. Η επιλογή τους γίνεται με απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής και με επιδίωξη ομοφωνίας ή πάντως με την αυξημένη πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών της. Τα σχετικά με τη διαδικασία επιλογής ορίζονται από τον Κανονισμό της Βουλής. 3. Με τον Κανονισμό της Βουλής ρυθμίζονται όσα αφορούν τη σχέση των ανεξάρτητων αρχών με τη Βουλή και ο τρόπος άσκησης του κοινοβουλευτικού ελέγχου». Εξάλλου, στο άρθρο 14 του Κανονισμού της Βουλής των Ελλήνων, όπως αυτό τροποποιήθηκε με τις από 20.6.1996, 6.12.2001, 18.6.2003 και 20.4.2010 αποφάσεις της Ολομέλειας της Βουλής (Α' 151, 284, 161 και 57 αντίστοιχα), ορίζεται ότι: «Η Διάσκεψη των Προέδρων: α) ... δ) επιλέγει με εισήγηση του Προέδρου της Βουλής ομοφώνως, άλλως με πλειοψηφία των 4/5 των μελών της, τα μέλη των κατά το άρθρο 101 Α του Συντάγματος Ανεξάρτητων Αρχών και μπορεί σε όσες περιπτώσεις το προβλέπει ο νόμος να ανακαλεί την επιλογή και να αποφασίζει την αντικατάσταση μέλους ή του συνόλου των μελών ανεξάρτητης αρχής, με την ίδια πλειοψηφία ή να αποφασίζει την έκπτωσή τους συνεπεία τελεσίδικης καταδίκης για τις αναφερόμενες στο άρθρο 3 παρ. 4 του ν. 3051/2002 πράξεις ή την αποδοχή της παραίτησής τους· ε) ...».

19. Επειδή, οι αιτούσες προβάλλουν ότι η πρόωρη λήξη της θητείας τους με νόμο αντίκειται στην προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία των μελών των ανεξάρτητων αρχών, όπως αυτή κατοχυρώνεται στην αναλόγως εφαρμοζόμενη διάταξη του άρθρου 101Α του Συντάγματος και στον εκτελεστικό του νόμο 3051/2002. Η ανάλογη εφαρμογή συνάγεται, κατά τις αιτούσες, αφενός από τη διάταξη του άρθρου 12 παρ.

3 εδ. α' του ν. 3959/2011, η οποία ρητά προβλέπει ως προς την επιλογή Προέδρου και Αντιπροέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 101Α παρ. 2 του Συντάγματος, και αφετέρου από τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 1 εδ. τελευταίο και παρ. 2 εδ. β' του ίδιου ως άνω νόμου, σύμφωνα με τις οποίες οι αναφερόμενες στην προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία των μελών των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1 εδ. τελευταίο και 3 παρ. 1 του ν. 3051/2002 εφαρμόζονται αναλόγως και στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Εξάλλου, οι αιτούσες προβάλλουν ότι η διάταξη του άρθρου 101 παρ. 1 περ. α' του ν. 4623/2019 αντίκειται προς την αρχή της αναλογικότητας, διότι δεν προκύπτει ότι η εφαρμογή του επίμαχου ασυμβιβάστου στα υπηρετούντα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού δικαιολογείται από θεμιτό σκοπό ούτε ότι το μέτρο αυτό είναι πρόσφορο και αναγκαίο, ενώ σε κάθε περίπτωση τελεί σε προφανή δυσαναλογία σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, διότι επιφέρει εξαιρετικά δυσμενείς συνέπειες για τις αιτούσες και την ίδια την Επιτροπή Ανταγωνισμού, της οποίας παρακωλύεται η απρόσκοπτη, αδιάλειπτη και ορθολογική λειτουργία.

20. Επειδή, οι διατάξεις του άρθρου 101Α του Συντάγματος, κατά το ρητό γράμμα τους, εφαρμόζονται αποκλειστικά στις ανεξάρτητες αρχές, των οποίων η συγκρότηση και η λειτουργία προβλέπεται από συνταγματική διάταξη, στις αρχές δε αυτές δεν περιλαμβάνεται η Επιτροπή Ανταγωνισμού (βλ. ΣτΕ 3124/2014, σκ. 5· και από τα πρακτικά, άλλωστε, των συζητήσεων στην Ολομέλεια της Βουλής κατά την αναθεώρηση του Συντάγματος του έτους 2001 προκύπτει ότι η ρύθμιση αυτή αποτέλεσε ενσυνείδητη επιλογή του αναθεωρητικού νομοθέτη, η οποία επιβεβαιώθηκε και κατά τη συνταγματική αναθεώρηση του έτους 2008). Όπως, εξάλλου, έχει κριθεί, στην έννοια της προστατευόμενης κατά το Σύνταγμα θητείας των μελών των ανεξάρτητων αρχών, η οποία συνάπτεται προς την προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία τους, υπάγεται μόνον η θητεία που συγκεντρώνει τις εγγυήσεις του άρθρου 101Α του Συντάγματος (ΣτΕ 95/2017 Ολομ. σκ. 17, 1919/2018 7μ.). Επομένως, το πεδίο εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 101Α του Συντάγματος καταλαμβάνει μόνο τις ανεξάρτητες αρχές που ρητά κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα και όχι εκείνες που, όπως η Επιτροπή Ανταγωνισμού, δεν προβλέπονται από αυτό, ο δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενος λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Ο ισχυρισμός, περαιτέρω, των αιτουσών ότι η προβλεπόμενη από τις διατάξεις των άρθρων 12 παρ. 1 εδ. τελευταίο και παρ. 2 εδ. β' του ν. 3959/2011 ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 2 παρ. 1 εδ. τελευταίο και παρ. 2 εδ. β' του ν. 3051/2002, δηλαδή του εκτελεστικού νόμου του άρθρου 101Α του Συντάγματος, συνεπάγεται την απαγόρευση της πρόωρης λήξης της θητείας των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋποθέσεως, δοθέντος ότι οι ανωτέρω διατάξεις του ν. 3051/2002 αναφέρονται στα διαφορετικά ζητήματα της υπαγωγής των ανεξάρτητων αρχών σε κοινοβουλευτικό έλεγχο και στα προσόντα επιλογής των μελών τους, αντίστοιχα. Και ο ισχυρισμός των αιτουσών ότι, ενόψει της προβλεπόμενης από τη διάταξη του άρθρου

12 παρ. 3 εδ. α' του ως άνω ν. 3959/2011 ανάλογης εφαρμογής του άρθρου 101Α του Συντάγματος για την επιλογή του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Επιτροπής Ανταγωνισμού, απαγορευόταν η πρόωρη λήξη της θητείας τους, είναι απορριπτικός, διότι, πέραν του ότι η ανωτέρω διάταξη του ν. 3959/2011 αναφέρεται μόνον στην επιλογή των μελών αυτών της Επιτροπής Ανταγωνισμού, εν πάση περιπτώσει οι αιτούσες είχαν επιλεγεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, βάσει της διάταξης του εδαφίου γ' της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 3959/2011 και όχι βάσει της ανωτέρω συνταγματικής διατάξεως. Εξάλλου, το επίμαχο ασυμβίβαστο θεσπίσθηκε για λόγους δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι συνίστανται, σύμφωνα με την προεκτεθείσα αιτιολογική έκθεση του ν. 4623/2019, στην ενίσχυση του τεκμηρίου αμεροληψίας, αυτονομίας και ηθικής ακεραιότητας των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού και την προστασία αυτής έναντι πολιτικών πιέσεων και άλλων εξωτερικών παρεμβάσεων. Κατά την ίδια αιτιολογική έκθεση, ενόψει των διακυβευόμενων αξιών στο πλαίσιο του κράτους δικαίου, του θεσμικού κινδύνου εκ της συνδρομής του ανωτέρω ασυμβίβαστου σε υπηρετούντα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αλλά και της ανάγκης εμπέδωσης εν γένει της εμπιστοσύνης των διοικουμένων ότι τα μέλη της εν λόγω Επιτροπής επιτελούν την αποστολή τους με πλήρη ανεξαρτησία, ακεραιότητα και αμεροληψία, κρίθηκε απαραίτητο το εν λόγω ασυμβίβαστο να καταλάβει και τα ήδη υπηρετούντα μέλη αυτής, εξαιρουμένων, σε κάθε περίπτωση, των μελών υπέρ των οποίων η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής διατύπωσε θετική γνώμη με πλειοψηφία 4/5. Με τα δεδομένα αυτά, δεν συντρέχει περίπτωση παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας (πρβλ. ΣτΕ 1843-4/2008 7μ., 783/2005, 2591/2004 7μ., πρβλ. επίσης και ΣτΕ 1291, 1373/2016), όπως, άλλωστε, ήδη εκτέθηκε ανωτέρω στη σκέψη 15, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι απορριπτικά ως αβάσιμα.

21. Επειδή, οι αιτούσες προβάλλουν ότι η πρόωρη λήξη της θητείας τους παραβιάζει την αρχή της συνέχειας της λειτουργίας των ανεξάρτητων αρχών που αποτελεί ειδικότερη έκφανση της αρχής της συνέχειας των δημοσίων υπηρεσιών καθώς και της ορθολογικής οργάνωσης και λειτουργίας της Διοίκησης. Ειδικότερα δε ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού αδυνατεί να συνεδριάζει νομίμως σε Ολομέλεια και να εκδίδει αποφάσεις, με συνέπεια να παρακωλύεται η αδιάλειπτη, αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία της.

22. Επειδή, τόσο κατά τον χρόνο άσκησης της κρινόμενης αίτησης όσο και κατά τον χρόνο συζήτησης της υπόθεσης στο ακροατήριο είχε παρέλθει το χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι αιτούσες ισχυρίστηκαν ότι δεν μπορούσε να συνεδριάσει η Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού και να εκδίδει νομίμως αποφάσεις (πρβλ. ΣτΕ 1753-5/2019 Ολομ.), εφόσον ήδη από τις 29.8.2019 είχαν επιλεγεί τα νέα πρόσωπα που συμμετείχαν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού με σχετικές αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου (Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος) και του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Εισηγητές) αντίστοιχα. Εξάλλου, στο άρθρο 5 παρ. 2 της Κ.Υ.Α. 117/4.1.2013 «Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού» (Β' 54/6.2.2013) προβλέπεται, ότι κατά τον μήνα Αύγουστο δεν λειτουργεί η Επιτροπή Ανταγωνισμού. Επομένως, ο ανωτέρω λόγος ακυρώσεως, ανεξαρτήτως αν προβάλλεται με έννομο συμφέρον από τις αιτούσες, πρέπει εν πάση περιπτώσει να απορριφθεί.

23. Επειδή, οι αιτούσες προβάλλουν ότι η διάταξη του άρθρου 101 παρ. 1 περ. α' του ν. 4623/2019 αντίκειται στο Σύνταγμα και παραβιάζει τις αρχές της προστατευόμενης εμπιστοσύνης και της ασφάλειας δικαίου, διότι αφενός δεν προβλέφθηκε μεταβατική διάταξη για τα ήδη υπηρετούντα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με την οποία να διασφαλίζεται η ολοκλήρωση της θητείας των μελών αυτών, αφετέρου η ως άνω νομοθετική ρύθμιση δεν περιέχει γενικό, αφηρημένο και απρόσωπο κανόνα δικαίου.

24. Επειδή, όπως παγίως έχει κριθεί, ο κοινός νομοθέτης δεν κωλύεται κατ' αρχήν από τη συνταγματική αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης να εισάγει ρυθμίσεις διαφορετικές από αυτές που ίσχυαν στο παρελθόν και προς τις οποίες είχαν προσαρμοσθεί ή στις οποίες είχαν αποβλέψει οι διοικούμενοι, έστω και αν θίγονται υφιστάμενα δικαιώματα ή συμφέροντα αυτών, αρκεί η επιχειρούμενη ρύθμιση να χωρεί κατά τρόπο γενικό, απρόσωπο και αντικειμενικό (ΣτΕ 2101/2019 Ολομ., 1757-8/2019 Ολομ., 652/2016, 2151, 16/2015 Ολομ. κ.ά). Ένας γενικός περιορισμός της νομοθετικής λειτουργίας που θα στηριζόταν σε μόνο το επισφαλές κριτήριο του ευνοϊκού για ορισμένη κατηγορία προσώπων χαρακτήρα μίας υφιστάμενης ρύθμισης, θα κατέληγε σε παράλυση της δράσης του νομοθέτη και ματαίωση της αποστολής του να ρυθμίζει έννομες σχέσεις, όχι μόνον εκείνες που θα ιδρυθούν στο μέλλον αλλά και τις ήδη συνεστημένες, εντός του πλαισίου της συνταγματικής τάξης, σύμφωνα με τις επιταγές του

δημοσίου συμφέροντος αναλόγως και με τις εκάστοτε κρατούσες συνθήκες (ΣτΕ 1757-8/2019 Ολομ. κ.ά). Στην προκειμένη περίπτωση, η διάταξη του άρθρου 101 παρ. 1 περ. α' του ν. 4623/2019, κατά το μέρος που προβλέπει την εφαρμογή του επίμαχου ασυμβιβάστου και στα υπηρετούντα κατά τη δημοσίευση του ν. 4623/2019 μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, θεσπίζει αντικειμενική ρύθμιση, η οποία δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένα μέλη, εξυπηρετεί δε σκοπό δημοσίου συμφέροντος, που συνίσταται στη άμεση ενίσχυση της ανεξαρτησίας της Επιτροπής Ανταγωνισμού (και ο οποίος μπορεί, μάλιστα, κατά τα εκτεθέντα στη σκέψη 14, να επιβάλει την εφαρμογή της ρύθμισης και στα ήδη υπηρετούντα μέλη της Αρχής). Δεν αντίκειται, επομένως, η ανωτέρω διάταξη στις αρχές της προστατευόμενης εμπιστοσύνης και της ασφάλειας δικαίου (βλ. και ανωτέρω σκέψη 14), ούτε, άλλωστε, απορρέει από το Σύνταγμα ή άλλο κανόνα ή αρχή αυξημένης τυπικής ισχύος υποχρέωση του νομοθέτη να θεσπίσει μεταβατική ρύθμιση προβλέπουσα την παραμονή των υπηρετούντων μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού έως τη λήξη της θητείας τους (ΣτΕ 2101/2019 Ολομ. σκ. 12, 2590/2004 7μ.). Συνεπώς, ο περί του αντιθέτου λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Η θέσπιση, εξάλλου, κανόνα δικαίου που καταλαμβάνει υφιστάμενες έννομες σχέσεις στο πλαίσιο ρύθμισης που αφορά και τις αντίστοιχες σχέσεις που θα συσταθούν στο μέλλον δεν αποτελεί «φωτογραφική ρύθμιση», όπως αβασίμως προβάλλουν οι αιτούσες.

25. Επειδή, οι αιτούσες προβάλλουν ότι η διάταξη του άρθρου 101 παρ. 1 περ. α' του ν. 4623/2019 εισάγει άνιση μεταχείριση: 1) μεταξύ των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού και των μελών των υπόλοιπων μη συνταγματικά κατοχυρωμένων αρχών, ελλείψει πρόβλεψης παρόμοιου ασυμβιβάστου και για τα τελευταία, 2) μεταξύ των ήδη υπηρετούντων μελών και των μελλοντικών υποψηφίων προς διορισμό μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού, οι οποίοι γνωρίζουν εκ των προτέρων το σχετικό ασυμβίβαστο, και 3) ενόψει της νομοθετικής πρόβλεψης περί μη εφαρμογής του ασυμβιβάστου στα μέλη της Επιτροπής για τα οποία διατυπώθηκε θετική γνώμη με πλειοψηφία τουλάχιστον 4/5 από την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής κατά τη διαδικασία διορισμού τους.

26. Επειδή, κάθε ανεξάρτητη αρχή έχει διαφορετική αποστολή και διαφορετικές αρμοδιότητες, με συνέπεια τα μέλη εκάστης να μην τελούν υπό τις αυτές συνθήκες σε σχέση με τα μέλη των άλλων αρχών (ΣτΕ 1919/2018 7μ., σκ. 8, 1738/2016, σκ. 6, 1740/2016, σκ. 5, 107/2015, σκ. 4, 3883/2014, σκ. 7, 3393/2012, σκ. 6). Ενόψει τούτων, ο ανωτέρω λόγος ακυρώσεως, κατά το μέρος που με αυτόν προβάλλεται ότι η διάταξη του άρθρου 101 παρ. 1 περ. α' του ν. 4623/2019 παραβιάζει την αρχή της ισότητας, διότι θεσπίζει ρύθμιση που δεν προβλέπεται για τα μέλη των άλλων, μη συνταγματικά κατοχυρωμένων, ανεξάρτητων αρχών, είναι απορριπτός ως αβάσιμος, καθόσον τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού τελούν, σε κάθε περίπτωση, υπό διαφορετικές συνθήκες από τα μέλη των λοιπών ανεξάρτητων αρχών, που δεν είναι συνταγματικά κατοχυρωμένες. Άλλωστε, η επίμαχη ρύθμιση αφορά ειδικά την Επιτροπή Ανταγωνισμού και όχι άλλες ανεξάρτητες αρχές, ενόψει του ότι θεσπίσθηκε στο πλαίσιο εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας προς τους σκοπούς και τις ρυθμίσεις της οδηγίας 2019/1, το πεδίο εφαρμογής της οποίας περιορίζεται αποκλειστικά στις εθνικές αρχές ανταγωνισμού. Κατά το μέρος που με τον ανωτέρω λόγο ακυρώσεως προβάλλεται ότι η θέσπιση του επίμαχου ασυμβιβάστου περιέχει άνιση μεταχείριση μεταξύ των ήδη υπηρετούντων στην Επιτροπή Ανταγωνισμού και εκείνων που πρόκειται να είναι υποψήφιοι για διορισμό στο μέλλον, είναι απορριπτός προεχόντως ως στηριζόμενος σε εσφαλμένη προϋπόθεση, δεδομένου ότι η επίμαχη νομοθετική ρύθμιση επιφυλάσσει την ίδια μεταχείριση τόσο για τα υπηρετούντα, όσο και για τα μελλοντικά μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό τους περίπτωση ασυμβιβάστου. Σύμφωνα, εξάλλου, με την παρατεθείσα ανωτέρω στη σκέψη 8 αιτιολογική έκθεση του ν. 4623/2019 ως προς τη διάταξη του άρθρου 101 παρ. 1 περ. α', η επιλογή των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού, κατόπιν θετικής γνώμης με πλειοψηφία τουλάχιστον τεσσάρων πέμπτων (4/5) της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, «παραπέμπει σε αυξημένη συναίνεση ως προς το κύρος, καταλληλότητα και γενική αποδοχή του προσώπου, κατ' αντιστοιχία με τις αυξημένες θεσμικές εγγυήσεις κατά την επιλογή και διορισμό επικεφαλής και μελών που ισχύουν και εφαρμόζονται ήδη στις συνταγματικά κατοχυρωμένες αρχές» και «ενέχει εγγενώς και κρίση περί της θεσμικής αμεροληψίας και έλλειψης πολιτικής εξάρτησης ή επιρροής του προσώπου, δεδομένου ιδίως ότι κατά την κοινή πείρα τα εν λόγω ζητήματα αποτελούν αντικείμενο συζήτησης και παράγοντες για τη διαμόρφωση άποψης και συναντίληψης στη διαδικασία αξιολόγησης και συνακόλουθης διατύπωσης γνώμης από τις καθ' ύλην αρμόδιες Επιτροπές της Βουλής». Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι ο δικαιολογητικός λόγος θέσπισης του επίμαχου ασυμβιβάστου δεν συντρέχει στο πρόσωπο εκείνων των μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τα οποία επιλέγονται κατόπιν διατυπώσεως θετικής γνώμης από την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής με την ως άνω αυξημένη πλειοψηφία και τα οποία, ως εκ της διαδικασίας

διορισμού τους και της διατυπώσεως υπέρ αυτών της θετικής αυτής γνώμης [πρβλ. ΣτΕ 17/2015 Ολομ., σκ. 24, ΣτΕ 2145/2014, σκ. 7, 2879-81/2001, σκ. 6, 3045-6/1997, σκ. 12], τελούν υπό ουσιαδώς διαφορετικές συνθήκες σε σχέση με μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού ως προς τα οποία δεν διατυπώθηκε τέτοια θετική γνώμη από την ως άνω Επιτροπή της Βουλής, όπως είναι και οι αιτούσες. Συνεπώς, τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα είναι απορριπτέα ως αβάσιμα.

27. Επειδή, σε σχέση με όσα έγιναν δεκτά ανωτέρω στις σκέψεις 20, 24 και 26 της απόφασης, κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, την οποία αποτέλεσαν ο Αντιπρόεδρος Ι. Γράβαρης και οι Σύμβουλοι Α. Χλαμπέα, Δ. Μακρής, Μ. Τριπολιτσιώτη και Β. Ανδρουλάκης, εγγενές στοιχείο της έννοιας της ανεξάρτητης διοικητικής αρχής είναι ότι ο νομίμως επιλεγείς ως μέλος αυτής δεν μπορεί να παυθεί παρά μόνον για λόγο συναπτόμενο με την άσκηση των καθηκόντων του. Την εν λόγω γενική αρχή αποδίδει, σε επίπεδο συνταγματικού κανόνα, η διάταξη του άρθρου 101Α παρ. 1 του Συντάγματος, η οποία εφαρμόζεται και στις μη συνταγματικώς κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, εφόσον ο κοινός νομοθέτης τις έχει ιδρύσει ως τέτοιες και για όσο χρόνο δεν τις καταργεί. Η ως άνω ερμηνευτική εκδοχή δεν αντιβαίνει στη μέχρι τούδε νομολογία του Δικαστηρίου, το οποίο δεν έχει αποφανθεί για ζητήματα σχετιζόμενα με την πρόωγη παύση της θητείας μελών ανεξάρτητης αρχής υπό το πρίσμα της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας τους, ούτε έχει αμφισβητήσει την εφαρμογή του εν λόγω συνταγματικού κανόνα σε όλες αδιακρίτως τις ανεξάρτητες αρχές, είτε κατοχυρώνονται συνταγματικώς είτε όχι [ΣτΕ 95/2017 Ολομ. σύμφωνα με την οποία το Ε.Σ.Ρ. αποτελεί συνταγματικώς κατοχυρωμένη ανεξάρτητη αρχή, οι αρμοδιότητες του οποίου ασκούνται αποκλειστικά από το ίδιο. Η ΣτΕ 1919/2018 επταμελούς που αφορά τη νομιμότητα λήξης με νόμο παραταθείσας, επίσης με νόμο, θητείας μελών του Α.Σ.Ε.Π. Η ΣτΕ 3123/2014 που αφορά τον τρόπο συγκροτήσεως της Επιτροπής Ανταγωνισμού και επιλογής του προσωπικού της]. Με τα ανωτέρω δεδομένα, η διάταξη του άρθρου 101 παρ. 1 περ. α' του ν. 4623/2019, με την οποία επέρχεται αυτοδίκαιη έκπτωση των αιτουσών από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, αντίκειται στο άρθρο 101Α παρ. 1 του Συντάγματος, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα. Εξάλλου, το ανεπίτρεπτο της επίδικης θεσπίσεως περιπτώσεων ασυμβιβάστου για τα μέλη της εν λόγω Αρχής (και μάλιστα μόνον γι' αυτά) διαρκούσης της θητείας τους προκύπτει από τη συνταγματική κατοχύρωση της ελευθερίας του ανταγωνισμού (άρθρο 5 παράγραφος 1 και 106) σε συνδυασμό με την αρχή της αμεροληψίας, η οποία απορρέει από τη συνταγματική αρχή του κράτους δικαίου (ΣτΕ 2853/2019, 2243/2011 7μ.), και σύμφωνα με την οποία τα διοικητικά όργανα πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσεως κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Ειδικότερα, η θέσπιση από την εκάστοτε κοινοβουλευτική πλειοψηφία περιπτώσεων ασυμβιβάστου για τα μέλη της εν λόγω Αρχής διαρκούσης της θητείας τους θέτει αντικειμενικά σε διακινδύνευση την αποτελεσματική, συνεχή, ανεξάρτητη και αμερόληπτη άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Και τούτο, διότι με το ενδεχόμενο της θεσπίσεως τέτοιας ρυθμίσεως ελλοχεύει σοβαρά ο κίνδυνος του επηρεασμού της Αρχής από πολιτικά συμφέροντα και της εξαρτήσεώς της από πολιτική εναλλαγή, που προφανώς δεν συμβιβάζονται προς την ανεξαρτησία και αμεροληψία της, οι οποίες είναι αναγκαίες προκειμένου να ασκηθούν οι αρμοδιότητές της με τις κατάλληλες συνθήκες που διασφαλίζουν πράγματι την προστασία του συνταγματικά κατοχυρωμένου ελεύθερου ανταγωνισμού και της εν γένει ομαλής λειτουργίας της ελεύθερης αγοράς. Επομένως, η διάταξη του άρθρου 101 παρ. 1 περ. α' του ν. 4623/2019, με την οποία επέρχεται έκπτωση των αιτουσών, αντίκειται προς τις προαναφερθείσες συνταγματικές διατάξεις, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα. Με το δεδομένο δε αυτό δεν τίθεται ζήτημα σταθμίσεων και, περαιτέρω, περίπτωση εφαρμογής της αρχής της αναλογικότητας.

28. Επειδή, στο άρθρο 14 παρ. 2 εδ. ι' του ν. 3959/2011 με τίτλο "Αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού" ορίζεται ότι: «Ιδίως, η Επιτροπή Ανταγωνισμού: ι) Διατυπώνει γνώμη επί θεμάτων ανταγωνισμού και επί των προτάσεων τροποποίησης του παρόντος νόμου κατά το άρθρο 23». Περαιτέρω, στο άρθρο 23 με τίτλο "Γνωμοδοτικές αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού" του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: «1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού παρέχει τη γνώμη της για θέματα της αρμοδιότητάς της είτε με δική της πρωτοβουλία είτε ύστερα από αίτημα που υποβάλλει ο Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας ή άλλος αρμόδιος Υπουργός. 2. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού παρέχει τη γνώμη της επί προτάσεων τροποποίησης του παρόντος νόμου ή εισηγείται κατά περίπτωση τροποποιήσεις ...».

29. Επειδή, οι αιτούσες προβάλλουν ότι η διάταξη του άρθρου 101 παρ. 1 περ. α' του ν. 4623/2019 εκδόθηκε κατά παράβαση ουσιαδώς τύπου της διαδικασίας, διότι δεν ζητήθηκε επί της πρότασης τροποποίησης του ν. 3959/2011 η διατύπωση γνώμης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού κατά παράβαση της διάταξης του άρθρου 23 παρ. 2 του ν. 3959/2011 σε συνδυασμό με το άρθρο 14 παρ. 2

περ. ι' του ίδιου νόμου. Ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, διότι παράβαση ουσιώδους τύπου δεν νοείται επί τυπικού νόμου, αλλά μόνο επί διοικητικής πράξεως (πρβλ. ΣτΕ 3914/2015 Ολομ. σκ. 26, 61/2019 7μ., σκ. 14).

30. Επειδή, με το από 22.1.2020 δικόγραφο προσθέτων λόγων οι αιτούσες προβάλλουν ότι η διάταξη του άρθρου 101 παρ. 1 περ. α' του ν. 4623/2019 αντίκειται στο άρθρο 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ, διότι το δικαστήριο που επιβάλλει ποινικής φύσεως κυρώσεις, όπως είναι η Επιτροπή Ανταγωνισμού, πρέπει να είναι ανεξάρτητο όχι μόνο από τα μέρη αλλά και από την εκτελεστική εξουσία, ενώ, εν προκειμένω, επλήγησαν στον πυρήνα τους οι θεσμικές εγγυήσεις ανεξαρτησίας της Επιτροπής Ανταγωνισμού ως «δικαστηρίου».

31. Επειδή, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ανεξαρτήτως αν έχει την εξουσία επιβολής κυρώσεων «ποινικής φύσεως», είναι διοικητική αρχή που δεν πληροί τις προϋποθέσεις της διάταξης του άρθρου 6 παρ. 1 της ΕΣΔΑ και, ως εκ τούτου, δεν αποτελεί «δικαστήριο» κατά την έννοια της διάταξης αυτής (ΣτΕ 2390/2012, 1324/2013, 2365/2013 7μ., 2774/2014 κ.ά., πρβλ. ΔΕΕ, απόφαση της 31.5.2005, C-53/03, Συνεταιρισμός Φαρμακοποιών Αιτωλίας και Ακαρνανίας (ΣΥΦΑΙΤ) κλπ, σκ. 37). Επομένως, ο ως άνω λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

32. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, εφόσον δεν προβάλλεται άλλος λόγος ακυρώσεως, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απορρίπτει την αίτηση.

Δέχεται την παρέμβαση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Επιβάλλει, συμμετρως, στις αιτούσες τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, η οποία ανέρχεται σε τετρακόσια εξήντα (460) ευρώ, και του παρεμβαίνοντος, η οποία ανέρχεται σε εξακόσια σαράντα (640) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 29 Ιουνίου 2020

Η Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος Η Γραμματέας

Ε. Σάρπ Ελ. Γκίκα

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 18ης Ιουνίου 2021.

Η Πρόεδρος Η Γραμματέας

Ε. Σάρπ Ελ. Γκίκα

Πρόεδρος : **Ε. Σάρπ, Αντιπρόεδρος**

Εισηγητές : **Δ. Εμμανουηλίδης, Σύμβουλος**

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Δημοσίευση : **ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΔΣΑ**
ΔΕΛΤΙΟ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
